

Luty, 2025

AKREDYTACJA



Badanie przeprowadzono i opracowano na zlecenie konsorcjum:

- F8M
- PLGBC
- PTSP
- PRO Carpathia
- Zielone godziny



PLGBC
Polskie Stowarzyszenie
Budownictwa Ekologicznego



ptsp.pl
POLSKIE TOWARZYSTWO
STUDIÓW NAD PRZYSZŁOŚCIĄ



Zielone Godziny
wspieramy czyste źródła

AKREDYTACJA



Raport opracowano w ramach zadania publicznego “Przeprowadzenie działań edukacyjnych, badawczo-rozwojowych oraz działań szkoleniowo-doradczych w obszarze zielonej i energetycznej transformacji” w ramach inwestycji G1.1.4 KPO (wskaźnik G9G).



Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU



Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej



WSTĘP I METODOLOGIA



WSTĘP DO PROJEKTU „TAK LEPIEJ”

Wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU, szerzej Europejskiego Zielonego Ładu, wymaga wielopoziomowego oraz interdyscyplinarnego zaangażowania wielu interesariuszy: społeczeństwa, biznesu, samorządów, instytucji publicznych, a także organizacji pozarządowych. To przekonanie połączyło 5 organizacji, które na co dzień z tymi interesariuszami współpracują, w ramach projektu zadania publicznego, któremu nadaliśmy wspólny tytuł: „TAK LEPIEJ”. Tytuł pokazuje istotę oferty, nakierowanej na zmianę postaw w sposób praktyczny, z korzyścią dla wszystkich. Unikamy w ten sposób utożsamiania projektu ze sporem ideowym wokół zmian klimatu i strategii UE.

Naszą ofertę spajają ideały Nowego Europejskiego Bauhausu (NEB), który jest “pomostem między nauką, przemysłem i kulturą” (Maria Gabriel, była komisarz UE ds. Innowacji, badań, kultury, edukacji i młodzieży). Ideały te ujęte są w wartościach NEB: piękno, zrównoważoność, wspólnota. Odzwierciedlają konieczność zmiany stylu życia w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju przy równoczesnej dbałości o budowanie społeczeństwa inkluzywnego, w którym jakość życia jest synonimem dbałości o środowisko naturalne i siebie nawzajem. Bo po prostu “tak lepiej”.

ZAŁOŻENIA I CEL RAPORTU



Obszary, w których działamy: Przeprowadzanie działań badawczo-rozwojowych w obszarze zielonej i energetycznej transformacji.

Nasze priorytety: Wspieranie działań komunikacyjnych na rzecz:

- Poprawy efektywności energetycznej i przyspieszonego wycofywania paliw kopalnych z ogrzewania domów; Walki z ubóstwem energetycznym; Rozwoju umiejętności potrzebnych do transformacji ekologicznej; Autokonsumpcji i rozwiązań w zakresie magazynowania energii.

Nasze podejście: Skupiamy się na praktycznych rozwiązaniach, zamiast ideologicznych debat.

Motto projektu „Tak Lepiej” podkreśla, że życie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju to po prostu lepsza przyszłość.

Cel projektu: Praktyczna zmiana postaw wobec energetyki odnawialnej, przynosząca korzyści wszystkim.

Założenie raportu:

- Poznanie i zrozumienie postaw Polek i Polaków wobec transformacji energetycznej.
- Analiza, jak ogólnie rozumieją ten temat, jakie mają obawy i w jaki sposób do niego podchodzą.

Dla kogo?

Społeczeństwa, biznesu, samorządów, instytucji publicznych, a także organizacji pozarządowych.



Realizacja badania

KONTAKT:

info@ircenter.com

Al. Jerozolimskie 101/51
02-011, Warszawa



NA CZYM SIĘ SKUPIAMY W RAPORCIE



Postawy i wiedza Polaków na temat transformacji energetycznej i OZE

- Zrozumienie poziomu świadomości społecznej oraz gotowości do stosowania rozwiązań.
- Identyfikacja czynników sprzyjających i barier utrudniających wdrażanie rozwiązań OZE w gospodarstwach domowych.
- Analiza wiedzy na temat wpływu transformacji energetycznej na środowisko, gospodarkę i codzienne życie obywateli.

Motywacje i obawy związane z odnawialnymi źródłami energii oraz efektywnością energetyczną

- Zbadanie, jakie czynniki skłaniają Polaków do inwestowania w zieloną energię (np. oszczędność, niezależność energetyczna, ekologia).
- Określenie barier – finansowych, technologicznych, społecznych i mentalnych – które powstrzymują przed przejściem na odnawialne źródła energii.
- Ocena odbioru i skuteczności działań komunikacyjnych na temat efektywności energetycznej i zasad związanych z tzw. „zielonymi godzinami”.

ZAŁOŻENIA BADACZE



Badanie przeprowadzone zostało z użyciem metodologii **CAWI** z wykorzystaniem licencjonowanego panelu zapewniającego reprezentatywność próby.

Termin realizacji: luty 2025
Długość wywiadu: 15 minut



**PRÓBA PODSTAWOWA, OSOBY W WIEKU 18+ LAT
N=1050**

PRÓBA REPREZENTATYWNA POLEK I POLAKÓW

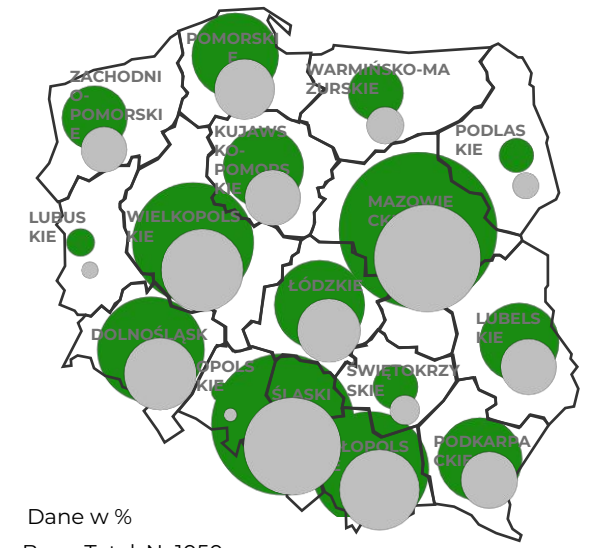
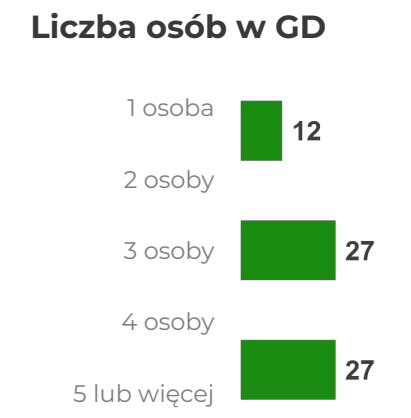
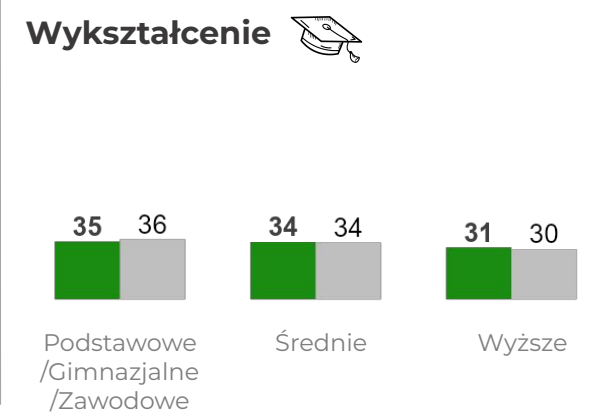
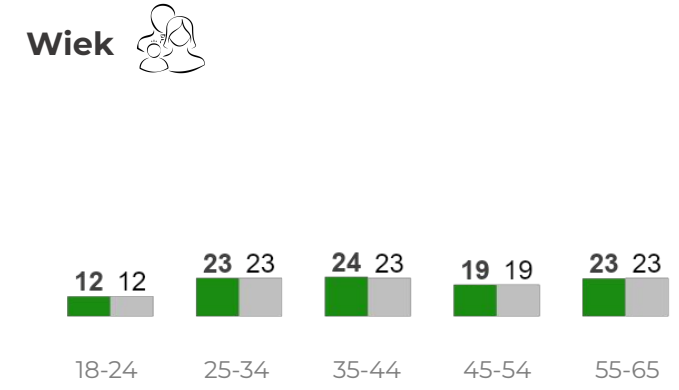
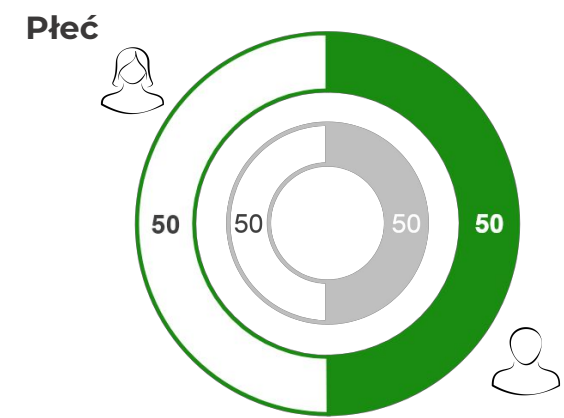
Reprezentatywność pod kątem:

- Płci
 - Wiek
 - Wielkości miejscowości zamieszkania
 - Regionu
-
- Właściciele domów jednorodzinnych (58%) i mieszkań (42%)

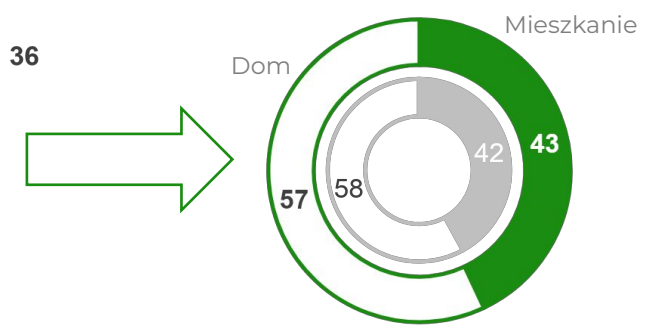
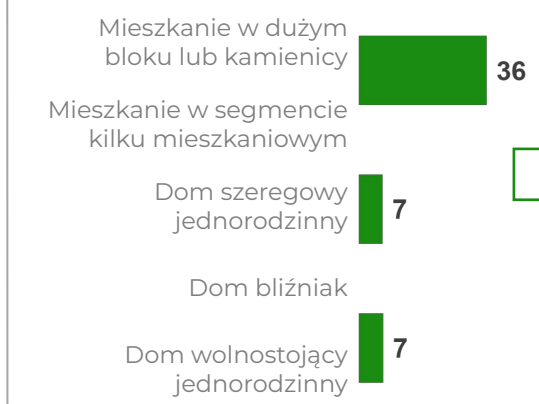


Uzupełnienie badania ilościowego **poprzez 5 wywiadów jakościowych (IDI)**. Wywiady przeprowadzane z osobami, które wzięły udział w badaniu ilościowym

DEMOGRAFIA – RESPONDENCI VS POPULACJA



Rodzaj gospodarstwa



ANALIZA KLUCZOWYCH POSTAW



Jednym z elementów badania była ocena podejścia Polek i Polaków do ekologii oraz zrównoważonego stylu życia. Analizowano m.in. nawyki związane z transportem, oszczędzaniem energii i wody, segregacją odpadów oraz świadomą konsumpcją.

Sprawdzono, na ile respondenci kierują się ekologicznymi wartościami przy wyborze produktów, wyposażenia wnętrz i ubrań, a na ile kluczową rolę odgrywa cena i wygoda. Wyniki pozwoliły określić poziom gotowości społeczeństwa do proekologicznych zmian oraz wskazać główne bariery i motywacje w kontekście transformacji energetycznej.

Dzięki temu wyodrębniliśmy trzy wyraźne postawy, które w społeczeństwie rozkładają się w sposób równomierny. W raporcie będziemy posługiwać się tym podziałem, ponieważ ma on istotny wpływ na zachowania, oceny oraz deklarowane działania.

POSTAWY



POSTAWA POZYTYWNA , N=347

Osoby, deklarujące mocną postawę nastawioną na styl życia w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju

Średnie wynik w analizie postaw (1-4.1)



POSTAWA NEUTRALNA ,N=348

Osoby, deklarujące częściowe zmiany stylu życia w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju. Jednak nie przykładające do tego szczególnie dużej wagi.

Średnie wynik w analizie postaw (4.2-5.6)

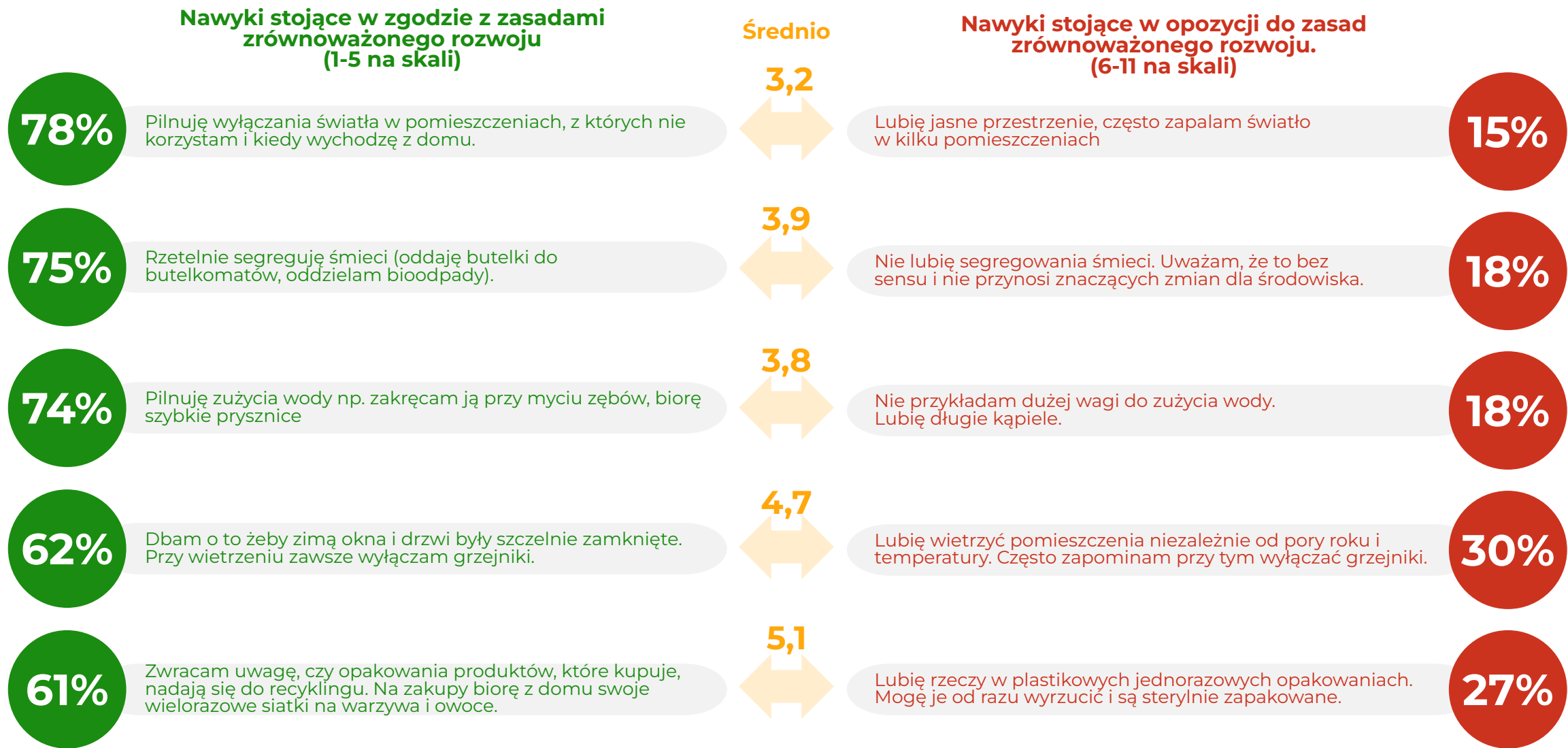


POSTAWA NEGATYWNA , N=355

Osoby deklarujące, szczególnie przywiązanie do nawyków stojących w opozycji do zasad zrównoważonego rozwoju.

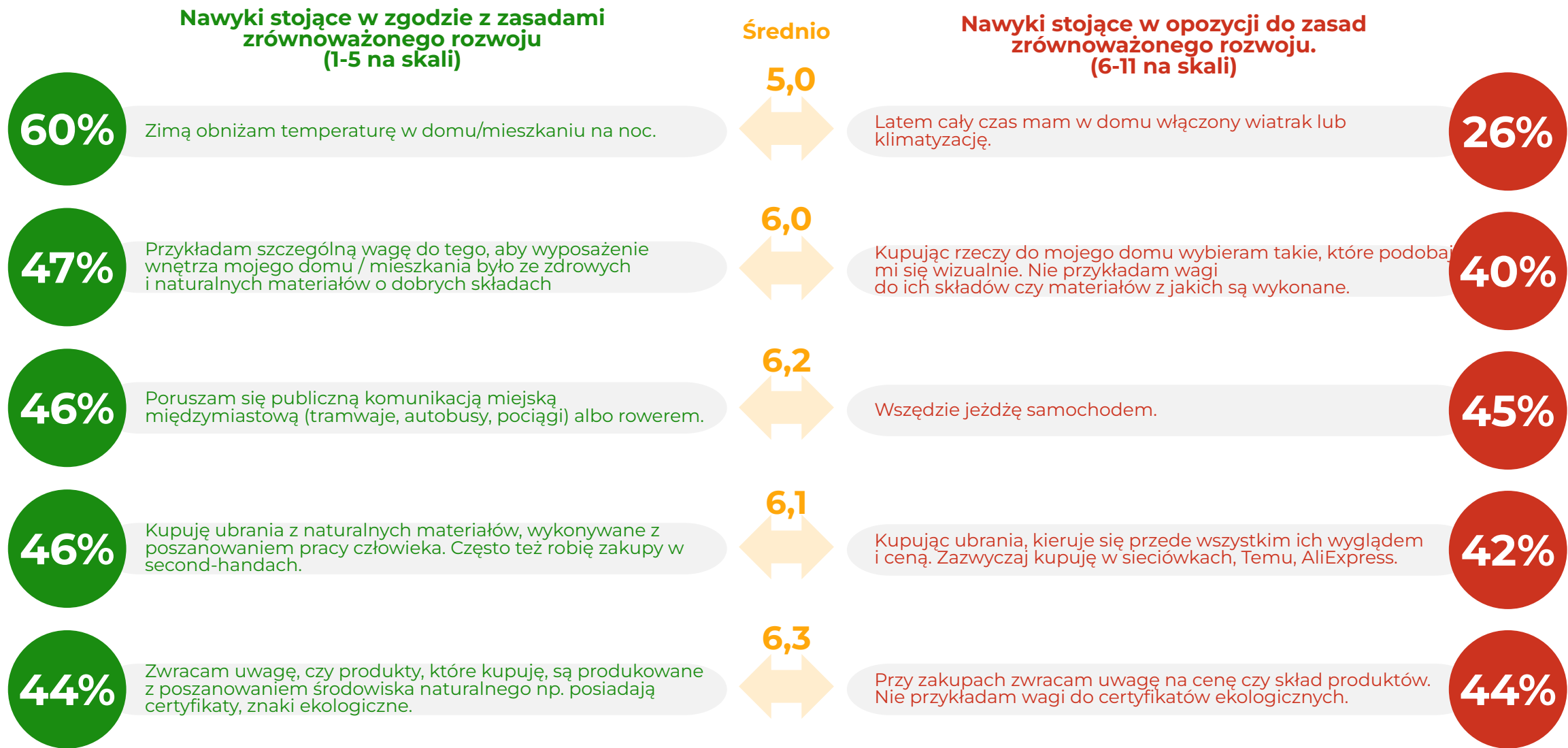
Średnie wynik w analizie postaw (5.7-11)

ANALIZA POSTAWY – 5 KLUCZOWYCH



Baza: Total, N=1050 Z1. Która z postaw jest Panu/i bliższa? Proszę zaznaczyć na skali, w którym miejscu się Pan/i plasuje.

ANALIZA POSTAWY – POZOSTAŁE



Baza: Total, N=1050 Z1. Która z postaw jest Panu/i bliższa? Proszę zaznaczyć na skali, w którym miejscu się Pan/i plasuje.



Wnioski z badania

Ogólne podejście do ekologii i oszczędności energii



W powszechnym rozumieniu odnawialne źródła energii (**OZE**) są utożsamiane przede wszystkim z energią słoneczną, wiatrową i wodną. Osoby pozytywnie nastawione do zrównoważonego rozwoju częściej jednak uznają szersze spektrum OZE, obejmujące także energię wodną, geotermalną i biopaliwa. W przeciwieństwie do nich, osoby o negatywnym nastawieniu częściej twierdzą, że żadne ze źródeł energii nie jest w pełni odnawialne.

Większość respondentów (68%) popiera korzystanie z OZE (odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Należy jednak pamiętać, że około jedna trzecia badanych ma negatywny stosunek do OZE, co wiąże się z częstszym wyrażaniem sprzeciwu i wątpliwości.

Najczęściej wskazywane korzyści płynące z odnawialnych źródeł energii to:

- oszczędności na rachunkach,
- troska o środowisko,
- pozytywny wpływ na jakość życia przyszłych pokoleń,
- redukcja zanieczyszczeń powietrza.

Oszczędność własnego portfela liczy się bardziej niż „zielone idee” – jest to ważniejsza motywacja, szczególnie w ramach własnego gospodarstwa domowego. **Nic też dziwnego, że najbardziej popularnymi zachowaniami są:**

- segregacja odpadów,
- oszczędzanie wody i energii (energooszczędne urządzenia, głowice termostatyczne, wyłączanie zbędnych sprzętów),
- optymalizacja ogrzewania (termoizolacja budynków, nowoczesne systemy grzewcze),
- ograniczenie transportu samochodowego na rzecz roweru i komunikacji miejskiej – nie przekłada to się jednak na wspólne jeżdżenie z sąsiadem jednym autem, w celu dbania o ekologię.

Ogólne podejście do ekologii i oszczędności energii (2)

Bariery



- **Wysokie poparcie dla OZE nie idzie w parze z ich faktyczną implementacją** – rzeczywiste i świadome korzystanie z odnawialnych źródeł energii deklaruje jedynie 22% badanych. Wśród najczęściej wykorzystywanych rozwiązań dominują instalacje fotowoltaiczne oraz kolektory słoneczne do podgrzewania wody.
- **Istnieją istotne bariery**, zwłaszcza natury technicznej, które stanowią **wyzwanie zarówno dla zwolenników, jak i przeciwników OZE w Polsce**. Do najczęściej wskazywanych należą:
 - wysokie koszty zakupu i montażu instalacji,
 - długi okres zwrotu inwestycji,
 - obawy techniczne, awaryjność (brak przekonania o trwałości),
 - brak pełnej wiedzy o możliwościach ich wykorzystania do poszczególnych rozwiązań,
 - ograniczenia prawne i regulacje istotnie ograniczające możliwości instalacji,
 - osoby negatywnie nastawione do OZE częściej wskazują też na niską efektywność energetyczną oraz niewystarczającą ilość energii produkowanej przez te systemy.
- Istotnym hamulcem dla dalszego działania i osobistego zaangażowania w tą kwestię są **też finansowe bariery oraz regulacje prawne** związane z ekologią, szczególnie energetyczną.

Mity związane z OZE (1)



W ramach badania zaobserwowaliśmy także bardzo ważne mity, a wręcz zabobony związane z poszczególnymi rozwiązaniami transformacji energetycznej. Wynikają one głównie z niedostatecznej wiedzy na temat współczesnych rozwiązań przy jednoczesnym kierowaniu się obiegową wiedzą, która często jest hamulcem w mentalnym wsparciu dla całej inicjatywy związanej z transformacją energetyczną.

1. **„Fotowoltaika powoduje pożary i jest niebezpieczna”** – ryzyko pożarowe, konieczność częstej wymiany paneli, zmniejszona wydajność w okresie zimowym, ponadto uszkodzenie domowej instalacji elektrycznej.
2. **„Panele słoneczne w Polsce się nie opłacają, bo mamy za mało słońca”** – podobna kwestia pojawiła się również w zakresie wiatraków turbinowych.
3. **„Elektrownie wiatrowe generują hałas i zagrożenie dla zwierząt**, mają też niską efektywność w rejonach oddalonych od wybrzeża (brak wiatru)”.
4. **„Transformacja energetyczna jest zbyt kosztowna, więc się nie opłaca”** – lęk przed wzrostem cen energii dla przeciętnych gospodarstw i zmian regulacji (które cały czas są obserwowane).
5. **„Energia jądrowa, choć uważana za najlepsze źródło energii niesie ze sobą zagrożenie, z brakiem możliwości utylizacji odpadów radioaktywnych”** – lęk oparty na braku kontroli i wyobrażeniach związanych z dużym zagrożeniem (np. wypadek w elektrowni w Czarnobylu, który był odczuwany również w Polsce).

Mity związane z OZE (2)



6. **„Transformacja energetyczna doprowadzi do całkowitego uzależnienia Polski od importu energii”** - rezygnacja z węgla bez równoczesnego przyspieszenia inwestycji w infrastrukturę OZE może wymuszać import energii z zagranicy, zwłaszcza w okresach przejściowych. Uzależnienie od zagranicznych dostawców naraża Polskę na wahania cen i politykę innych państw.
7. **„Węgiel jest niezastąpiony, bo OZE nie są stabilne”** – na poziomie ogólnym popieramy jako społeczeństwo stopniowe odchodzenie od węgla, jednocześnie pokutuje przeświadczenie że konieczne jest pozostawienie węgla jako awaryjnego źródła energii.
 - Kompletna rezygnacja spowodowałaby uzależnienie Polski od importu energii i technologii od innych państw.
 - Dodatkowo pojawiła się kwestia poczucia niesprawiedliwości względem innych państw UE □ *„Polska likwiduje kopalnie, a Niemcy nagle otwierają swoje. Kto tu na tym zarabia?”*
8. **„Węgiel powinien zostać jako awaryjne źródło, bo zimą OZE nie działa”** – Obawy o niedostateczną wydajność OZE w okresie zimowym (np. zmniejszona produkcja energii z paneli słonecznych przy krótszych dniach czy zamarzanie turbin wiatrowych) skłoniły część osób do postrzegania węgla jako „bezpiecznika” na wypadek awarii.
 - Widać brak powszechnej świadomości o technologiach magazynowania energii, hybrydowych systemach grzewczych oraz możliwą awaryjność infrastruktury podczas zimy.

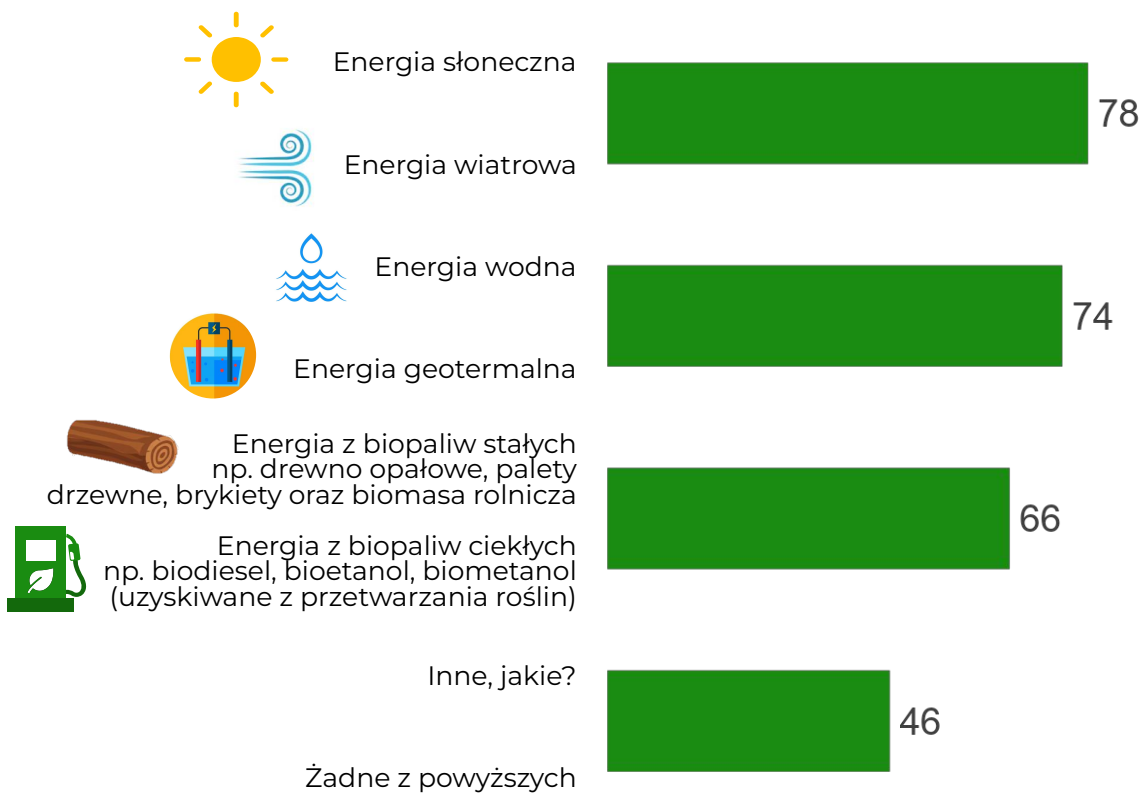


OZE – ogólem

Energia słoneczna i wiatrowa jest najczęściej uznawana przez Polaków za pochodzącą z odnawialnych źródeł (deklaratywnie ponad 70% respondentów).

Osoby o pozytywnym nastawieniu do zrównoważonego rozwoju istotnie częściej niż ogół respondentów uznają energię słoneczną, wiatrową, wodną, geotermalną oraz energię z biopaliw stałych i ciekłych za zrównoważone źródła energii. Z kolei osoby o negatywnym nastawieniu znacznie częściej niż cała populacja deklarują, że żadne z tych źródeł energii nie jest odnawialne.

Źródła odnawialnej energii



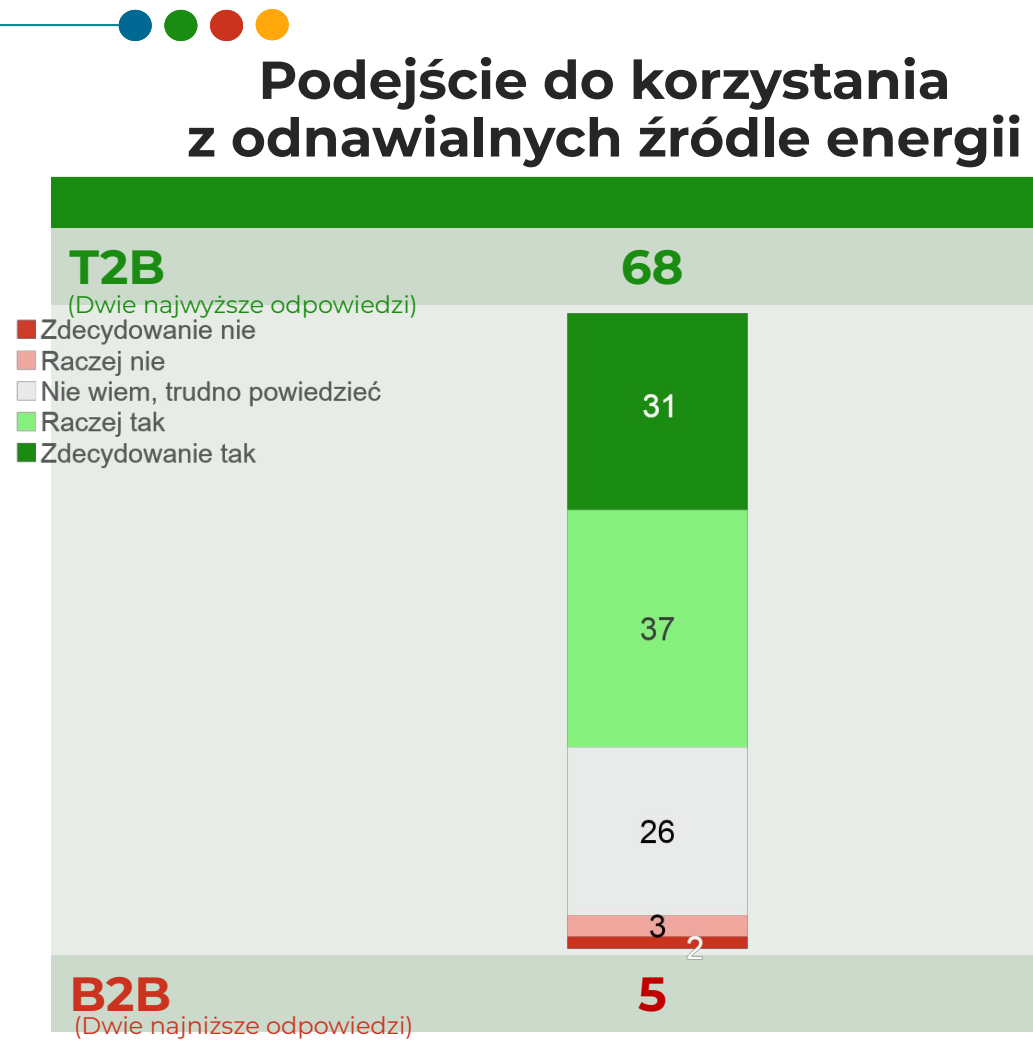
 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
86	79	70
84	76	63
75	66	56
57	46	35
28	23	21
31	24	18
2	1	1
3	7	14

Z2. Co uważa Pan/i za odnawialne źródła energii?

Baza: Total, N=1050

Ponad dwie trzecie Polaków deklaruje poparcie dla korzystania z odnawialnych źródeł energii (odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”).

Osoby o pozytywnym nastawieniu do zrównoważonego rozwoju istotnie częściej niż ogół respondentów popierają korzystanie z odnawialnych źródeł energii. Z kolei osoby o negatywnym nastawieniu wyraźnie wyróżniają się jako przeciwnicy OZE.



Z3: Czy jest Pan/i zwolennikiem korzystania z odnawialnych źródeł energii?

Baza: Total, N=1050

Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

	 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
	81	67	57
B2B	2	5	9

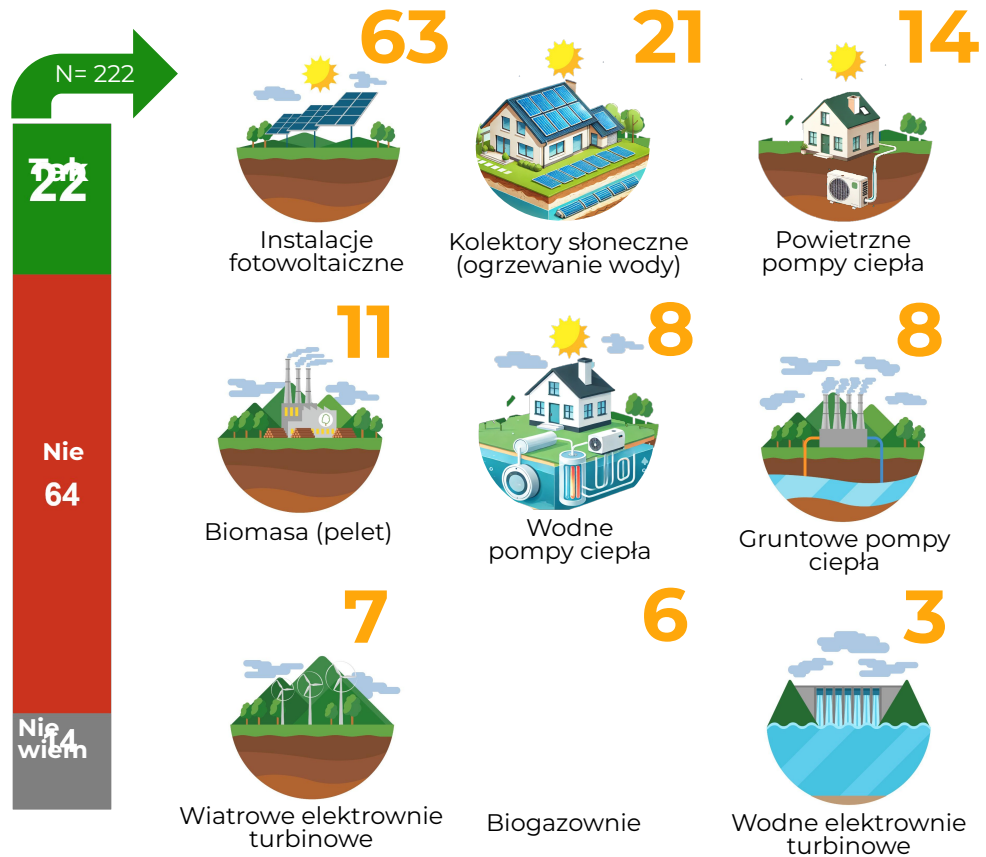


XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)

Dane w %

Mniej niż jedna czwarta Polaków deklaruje, że obecnie korzysta z odnawialnych źródeł energii. Najczęściej wykorzystywane rozwiązania to instalacje fotowoltaiczne (63%) oraz kolektory słoneczne do podgrzewania wody (21%).

Pozyskiwanie odnawialnych źródeł energii (osoby korzystające)



	POSTAWA POZYTYWNA N=347	POSTAWA NEUTRALNA N=348	POSTAWA NEGATYWNA N=355
Instalacje fotowoltaiczne	60	68	59
Kolektory słoneczne (ogrzewanie wody)	26	22	16
Powietrzne pompy ciepła	20	8	17
Biomasa (pelet)	14	8	13
Wodne pompy ciepła	6	6	11
Gruntowe pompy ciepła	6	9	7
Wiatrowe elektrownie turbinowe	6	9	6
Biogazownie	6	6	6
Wodne elektrownie turbinowe	0	3	9

Z4. Czy obecnie korzysta Pan/i z odnawialnych źródeł energii? Z5: Z jakich sposobów pozyskiwania odnawialnych źródeł energii Pan/i korzysta?

Baza: Total, N=1050

Kluczowe zalety korzystania z odnawialnych źródeł energii, dostrzegane przez Polaków, to oszczędność pieniędzy na rachunkach, aktywne dbanie o ekologię, wpływ na jakość środowiska dla przyszłych pokoleń oraz redukcja zanieczyszczeń powietrza (wszystkie powyżej 40%).

Osoby o pozytywnym nastawieniu do zrównoważonego rozwoju szczególnie cenią w OZE aktywną troskę o ekologię, poprawę jakości środowiska dla przyszłych pokoleń oraz ograniczenie ilości zanieczyszczeń w powietrzu. Z kolei osoby o negatywnym nastawieniu znacznie częściej niż cała populacja nie dostrzegają żadnych zalet OZE



Zalety korzystania z odnawialnych źródeł energii



 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
47	49	39
55	42	32
58	39	30
57	37	33
41	30	21
32	28	22
29	20	20
13	11	14
13	7	8
1	1	0
4	11	19

Z6: Jakiego Pana/i zdaniem są zalety korzystania z odnawialnych źródeł energii?
Baza: Total, N=1050
Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)
Dane w %

Kluczowe wady korzystania z odnawialnych źródeł energii, dostrzegane przez Polaków, to wysokie koszty zakupu i montażu instalacji długi okres zwrotu inwestycji i wysokie koszty serwisowania i utrzymania.

Osoby o pozytywnym nastawieniu do zrównoważonego rozwoju jako główne wady OZE również wskazują wysokie koszty zakupu i montażu instalacji oraz długi czas zwrotu inwestycji. Z kolei osoby o negatywnym nastawieniu znacznie częściej niż cała populacja deklarują, że odnawialne źródła energii dostarczają zbyt mało energii elektrycznej w stosunku do ich potrzeb.

Wady korzystania z odnawialnych źródeł energii



 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
56	53	46
52	47	40
38	39	34
18	24	21
16	16	22
15	13	18
13	14	12
12	11	12
12	7	12
2	2	2
14	14	18

Z7. A jakie Pana/i zdaniem są wady korzystania z odnawialnych źródeł energii ? Jeśli, oczywiście Pan/i jakieś dostrzega. Baza: Total, N=1050

Ponad połowa (58%) reprezentatywnej grupy Polaków deklaruje, że obawia się korzystać z odnawialnych źródeł energii. Najczęściej obawy budzą instalacje fotowoltaiczne, czyli najbardziej popularne z odnawialnych źródeł energii.

Osoby o negatywnej postawie w stosunku do zrównoważonego rozwoju istotnie rzadziej na tle populacji deklarują, że odnawialne źródła energii budzą ich obawy.



	 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
Instalacje fotowoltaiczne	23	22	25
Biogazownie	18	16	19
Wiatrowe elektrownie turbinowe	18	15	19
Biomas	14	13	11
Gruntowe pompy ciepła	9	12	12
Powietrzne pompy ciepła	8	11	12
Kolektory słoneczne (ogrzewanie wody)	8	9	11
Wodne pompy ciepła	7	9	10
Wodne elektrownie turbinowe	7	6	9
Żadne z odnawialnych źródeł energii nie budzi moich obaw	44	45	37

Z8: Które z odnawialnych źródeł energii, budzą Pan/i obawy? (jeżeli w ogóle są takie)

Baza: Total, N=1050

Fotowoltaika – główne obawy i bariery



Instalacje
fotowoltaiczne



Z9_1. A dlaczego uznaje Pan/i ten sposób za budzący obawy?

Baza: Total, N=1050

Obserwacje jakościowe:

Obecnie jedną z instalacji, które budzą największe obawy są fotowoltaiczne instalacje. Po części dzieje się tak dlatego, że stały się one powszechne i obywatele mogą spotkać się z większą ilością negatywnych historii i opisów doświadczeń z korzystania z nich.

Główne obawy wynikają z **awaryjności oraz utylizacji/wymiany ich**. Historie o pożarach wywołanych przez owe instalacje oraz krążące pogłoski, że instalacje te należy wymieniać co kilka lat, przez szybką utratę efektywności, nie pomagają w zwiększaniu do nich zaufania. Łamią je i wzbudzają coraz to kolejne wątpliwości.

„Nieraz słyszałam o pożarach, że wybuchały, ale to co mówię, to nie mam takich potwierdzonych informacji, bo to się słyszy, ale nie wszystkie te informacje są prawdziwe.”

„Te panele fotowoltaiczne szybko stracą tę swoją efektywność, trzeba będzie wymienić.”

Dodatkową barierą jest aspekt pozyskiwania energii przez tą instalację. Fakt, że jest **ona uzależniona od słońca** sprawia, że ludzie nieufnie podchodzą do tematu fotowoltaiki, kiedy **zaczynają myśleć o zimie**.

„Ona jest zależna od słońca, a zimą jednak u nas nie świeci, nie?”

W zależności od sposobu pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł, obawy Polaków się różnią. W przypadku instalacji fotowoltaicznych kluczową obawą u ponad połowy respondentów jest to, że może to negatywnie wpłynąć na instalację w domu (np. problemy z przepalaniem instalacji elektrycznej, wzrost ryzyka pożarowego). W biogazowniach największe obawy budzi niebezpieczeństwo dla zwierząt (39%). Dla elektrowni wiatrowych kluczowe obawy to wysoki poziom hałasu (63%) i niebezpieczeństwo dla zwierząt (60%).

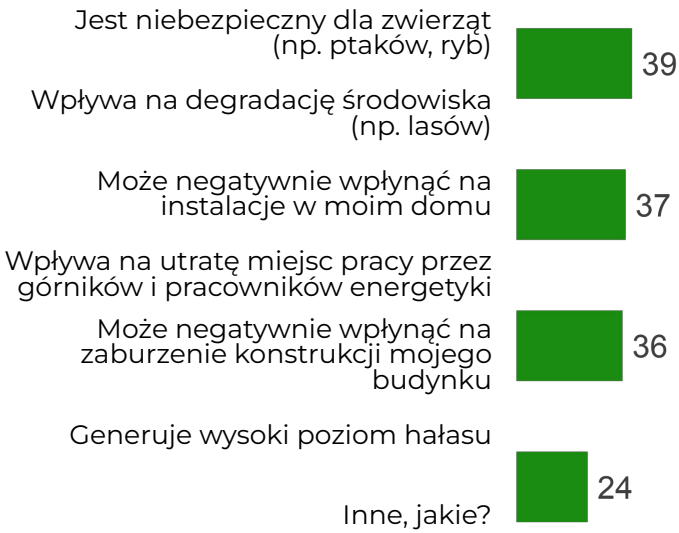


Biogazownie i wiatrowe elektrownie turbinowe – główne obawy i bariery

18
N=186

„Transformacja energetyczna uzależni Polskę od innych krajów. I to jest przykład przynajmniej gazu, który importujemy.”

Biogazownie

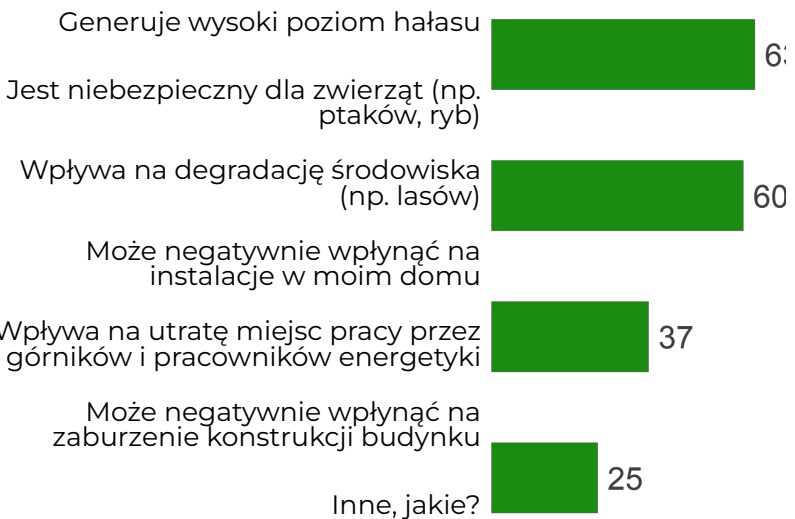


17
N=182



Wiatrowe elektrownie turbinowe

„Te wiatraki są takie nieudane, bo niby są różne i ogromne, ale u nas to nie zdaje relacji, bo mało wieje. Nad morzem nawet naustawiali, ale to i tak nie za bardzo im to daje.”



Największą wadą turbin wiatrowych wymienianą przez respondentów jakościowych jest **zależność od wiatru**. Zdaniem rozmówców sprawia to, że nie jest ona odpowiednia dla większości regionów Polski, jedynie wydajna może być na północy kraju, w okolicach morza.

Kluczową obawą w przypadku biomasy jest jej wpływ na degradację środowiska (44%). W przypadku gruntowych pomp ciepła największe obawy budzi to, że mogą one negatywnie wpłynąć na instalację w domu (np. problemy z przepalaniem instalacji elektrycznej, wzrost ryzyka pożarowego). Przy powietrznych pompach ciepła główną obawą jest generowanie przez nie wysokiego poziomu hałasu (43%).

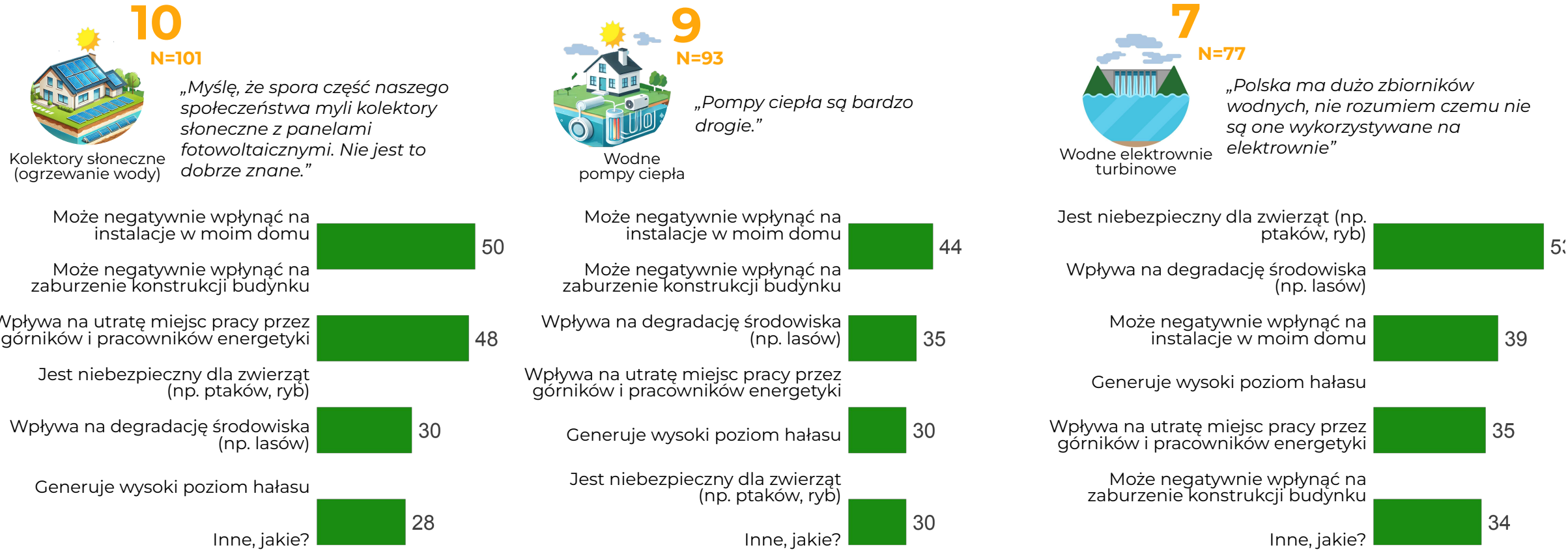


Rodzaje obawy w stosunku odnawialnych źródeł energii



Kolektory słoneczne u połowy respondentów budzą obawy ze względu na możliwość negatywnego wpływu na instalację w domu (np. problemy z przepalaniem instalacji elektrycznej, wzrost ryzyka pożarowego) (50%) oraz możliwość zaburzenia konstrukcji budynku (48%). W wodnych pompach ciepła największą obawą jest również możliwość negatywnego wpływu na instalację w domu (44%). Wodne elektrownie turbinowe przede wszystkim budzą zastrzeżenia ze względu na zagrożenie dla zwierząt (53%).

Rodzaje obawy w stosunku odnawialnych źródeł energii



Osoby niekorzystające z OZE deklarują, że w idealnym świecie (w którym nie musieliby zwracać uwagi na koszty czy problemy instalacyjne) najchętniej założyłyby instalacje fotowoltaiczne (29%) lub miks różnych odnawialnych źródeł energii, które byłyby najbardziej opłacalne dla ich budynku (28%). Osoby pozytywnie nastawione do zrównoważonego rozwoju istotnie chętniej niż reszta populacji skorzystałyby z mixu różnych rozwiązań, najbardziej opłacalnych dla budynku, zaś osoby neutralne znacznie częściej na tle całej próby zgłosiliby się po doradztwo eksperckie. 16% Polaków całkowicie odrzuca chęć korzystania z odnawialnych źródeł energii. W tej grupie istotnie częściej wyróżniają się osoby o negatywnej postawie względem zrównoważonego rozwoju



	POSTAWA POZYTYWNA N=347	POSTAWA NEUTRALNA N=348	POSTAWA NEGATYWNA N=355
Instalacje fotowoltaiczne	33	28	27
Miks różnych najbardziej opłacalny dla budynku	34	30	20
Kolektory słoneczne (ogrzewanie wody)	20	21	17
Wiatrowe elektrownie turbinowe	20	17	17
Doradzone przez eksperta	18	21	13
Gruntowe pompy ciepła	18	10	17
Wodne pompy ciepła	13	11	11
Wodne elektrownie turbinowe	11	11	13
Powietrzne pompy ciepła	12	8	14
Biogazownie	4	5	6
Biomasa	3	6	5
Nie chce korzystać z odnawialnych źródeł energii	10	15	23

Z10: Gdyby miał/a Pan/i możliwość to, z jakich odnawialnych źródeł energii chciał/a/by Pan/i skorzystać na potrzeby swojego gospodarstwa domowego? Proszę wybrać 3 kluczowe
Baza: Osoby niekorzystające z odnawialnych źródeł energii, N=816
Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

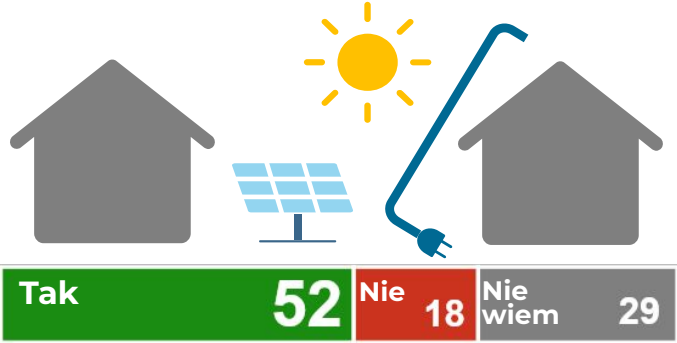
XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)
Dane w %

Ponad połowa Polaków deklaruje, że energią z OZE można się dzielić (np. z sąsiadami), zaś niemal 60% uważa, że można ją również sprzedawać. Obie z tych deklaracji istotnie częściej występują w grupie pozytywnie nastawionych do zrównoważonego rozwoju.

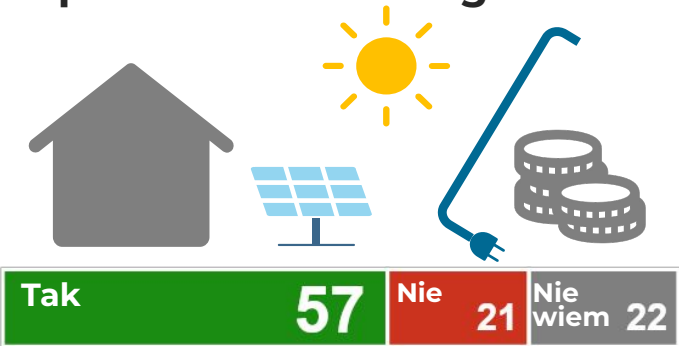
Z drugiej strony, niemal 30% respondentów deklaruje, że nie wie, czy istnieje możliwość dzielenia się energią pobieraną z odnawialnych źródeł.

Nadmiar odnawialnych źródeł energii

Dzielenie się energią z OZE



Sprzedawanie energii z OZE



Z11: Jak Pan/i uważa, czy można dzielić się energią pobieraną z odnawialnych źródeł z innymi gospodarstwami domowymi? Z12: A czy według Pan/i wiedzy energię ze swoich odnawialnych źródeł energii można sprzedawać? Baza: Total, N=1050

Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

	 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
Tak	58	55	44
Nie	17	15	23
Nie wiem	25	30	33

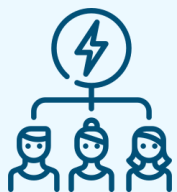
Tak	63	57	51
Nie	16	22	25
Nie wiem	21	20	25

XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)
Dane w %

Co z nadmiarem energii?



Obserwacje jakościowe:



Dzielenie się energią z sąsiadami – konfliktogenne rozwiązanie

Choć sama idea współdzielenia energii w ramach lokalnych społeczności (np. przez wspólne instalacje) budziła zainteresowanie, w praktyce rozmówcy przewidywali problemy z nierównym podziałem kosztów i odpowiedzialnością.

- **Kwestie techniczne:** Potencjalne spory o lokalizację instalacji □ „Czy panele mają być na moim dachu, czy u sąsiada?”
- **Napięcia społeczne:** Obawy przed konfliktami na tle finansowym – zwłaszcza, gdy zużycie energii między stronami nie będzie symetryczne. „Sąsiad przyjdzie i będzie się kłócił, że on zużywa mniej niż ja, więc nie musi płacić połowy” – komentowano.



Odkupywanie nadwyżki – „paradoks zielonej energii”

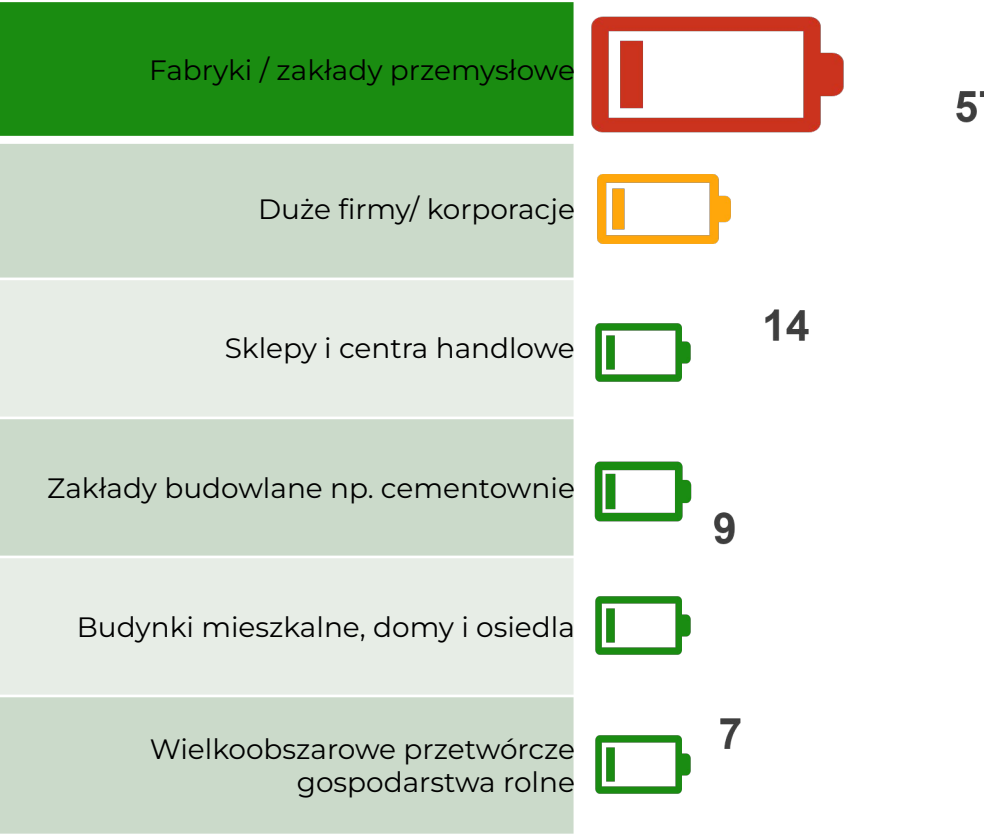
Wątpliwości budził system odkupywania wyprodukowanej energii przez operatorów, który postrzegano jako nieuczciwy ekonomicznie.

- **Rozmówcy krytykowali dysproporcję cen:** „Najbardziej to denerwuje, że nawet jak człowiek naprodukuje tej energii trochę więcej, to po prostu potem oddają tą energię za większe pieniądze, prawda? Trzeba ją odkupić. To jest dla mnie nie w porządku.”
- **Marzenie o pełnej samowystarczalności:** „Dobrze by było, żeby każdy dla siebie miał tyle, ile wytworzył tego wszystkiego, żeby nie potrzebował płacić dodatkowo, za coś co teoretycznie ma”.

Zdaniem respondentów sektorem rynkowym zużywającym największą ilość prądu są fabryki i zakłady przemysłowe (niemal 60% osób lokuje je na 1. miejscu). Na kolejnym, choć już znacznie oddalonym, miejscu plasują się duże firmy/korporacje.

Budynki mieszkalne są uznawane za generujące duże zużycie prądu jedynie przez 6% respondentów. Za szczególnie prądochłonne uznaje się bloki mieszkalne z lat 50-90 (32% respondentów) oraz stare kamienice (zabytkowe budynki) (32% respondentów).

Zużycie energii w poszczególnych sektorach rynkowych



Z13. Który sektor Pana/i zdaniem zużywa najwięcej energii w skali kraju?. Z14: A który rodzaj budynków mieszkalnych Pana/i zdaniem zużywa najwięcej energii w skali kraju? Proszę uszeregować zgodnie z Pana/i odczuciami Baza: Total, N=1050

Zużycie energii przez budynki mieszkalne



Kto zużywa najwięcej energii 1/2



Obserwacje jakościowe:

Rozmówcy w dyskusjach wskazywali na **wyraźną hierarchię odbiorców energii**, podkreślając, że największe zużycie koncentruje się w trzech obszarach:

1



Przemysł

(huty, cementownie, zakłady produkcyjne) – postrzegany jako „główny pożeracz energii”, ale jednocześnie uznawany za kluczowy dla gospodarki.

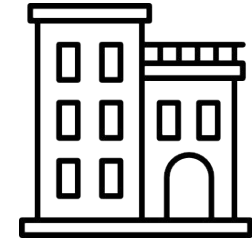
2



Budynki użyteczności publicznej

(szpitale, urzędy) – np. *„w urzędach światła palą się w całym budynku, a w szpitalach mogą się palić nawet i całą noc”*.

3



Gospodarstwa domowe

szczególnie te w starych, słabo ocieplonych budynkach, gdzie *„ludzie grzeją, a ciepło ucieka im przez okna, bo ich nie wymienili/uszczelnili”*.

Kto zużywa najwięcej energii 2/2



Obserwacje jakościowe:



- **Przemysł vs. zwykli obywatele** – Wobec zużycia energii fabryk, w porównaniu do zużycia przez gospodarstwa domowe, niektórzy rozmówcy wykazali bezradność, tłumacząc ją „Co mogę zrobić ja jako jednostka, kiedy fabryki stoją i zużywają tyle prądu. Ale nie zrezygnujemy teraz z fabryk, nie możemy.”



- **Modernizacja budynków zabytkowych** – zdaniem części rozmówców, to „dowód, że da się łączyć historię z efektywnością”, ale tylko przy odpowiednich inwestycjach. Rozmówcy wspominali, że wszystko da się osiągnąć, natomiast zależne to jest od decyzji i chęci konserwatora budynku.

Optymizm z nutą sceptycyzmu:

Mimo świadomości problemu, rozmówcy dostrzegali szansę na zmianę – np. poprzez termomodernizację budynków czy wsparcie dla nowoczesnych technologii w przemyśle. Obawiali się jednak, że brak spójnej strategii państwa może zahamować rozwój.



Zielone godziny

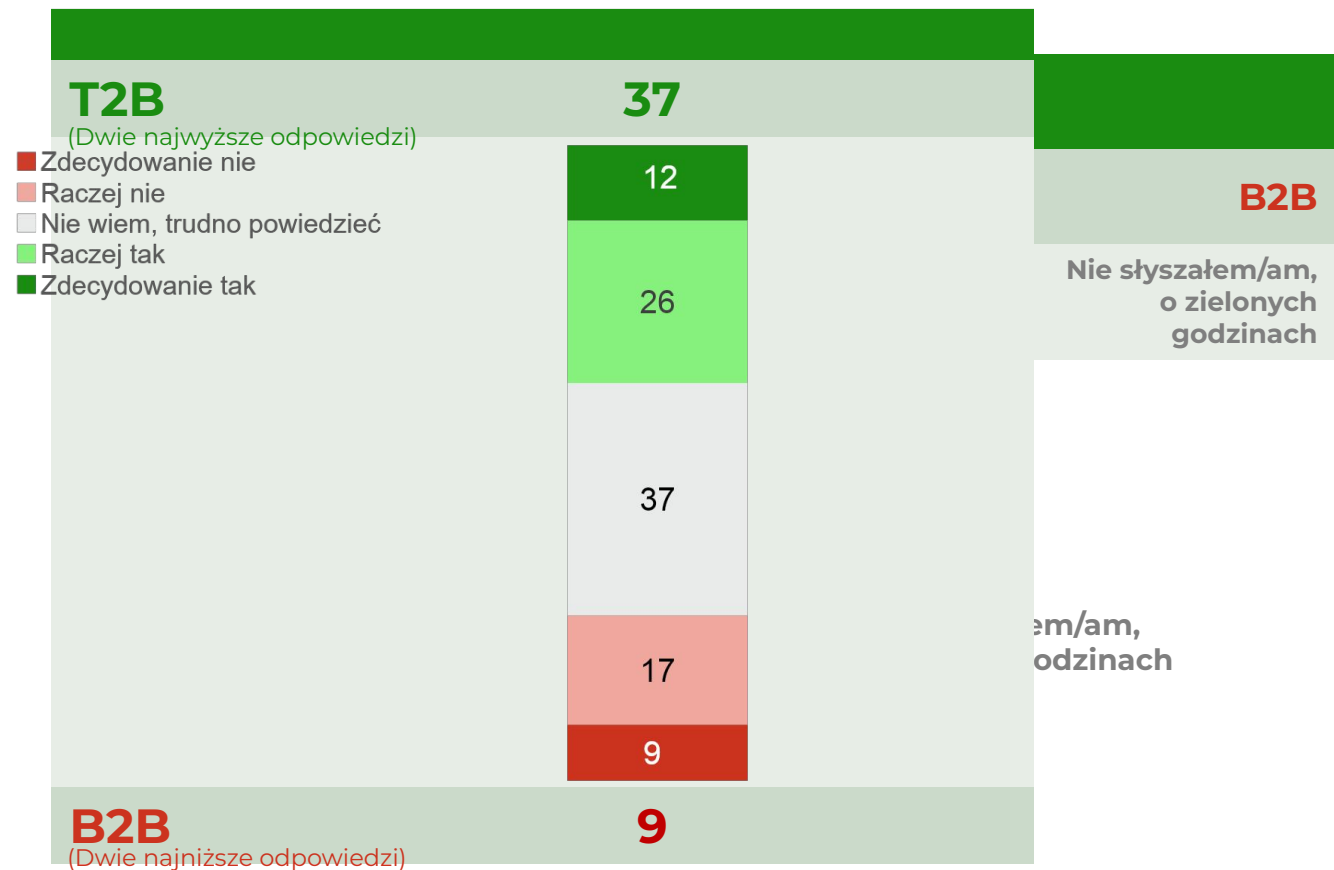
69% Polaków deklaruje, że słyszało o zielonych godzinach, zaś w przypadku 31% jest to pojęcie nieznane. Wśród osób nieznających tego pojęcia istotnie częściej wyróżniają się osoby neutralne w stosunku do zrównoważonego rozwoju.

37% osób świadomych dostosowywało swoje prace domowe podczas trwania tych godzin (odpowiedzi – zdecydowanie tak i raczej tak).

Osoby o postawie pozytywnej względem zrównoważonego rozwoju istotnie częściej, na tle wszystkich respondentów, brały pod uwagę zielone godziny w swoim rytmie prac domowych, zaś osoby o postawie negatywnej wyróżniają się w grupie osób, które nie przykładały do nich wagi.



Dostosowanie prac domowych do zielonych godzin



 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
46	35	31
4	6	16
28	35	29



Z15.Czy stara się Pan/i dostosowywać prace domowe do „zielonych godzin”?

Baza: Osoby wiedzące czym są zielone godziny, N=723

Zielone godziny – czy ktoś słyszał, czy ktoś wie?



Obserwacje jakościowe:



- Termin „zielone godziny” **nie wybrzmiał jako znany** dla obywateli.
- Część osób stosuje się do nich **nieświadomie**, np. robiąc pranie w weekend, a naczynia myjąc ręcznie.

„Zazwyczaj włączam pralkę w weekend. Jak jestem w domu po pracy, to na wieczór nie lubię czegoś robić, bo to jest godzina, gdzie wolę sobie odpocząć. Zmywarki nie mamy, przymierzamy się do zakupu, ale na pewno teraz zwrócę uwagę na te zielone godziny.”

- Respondenci rozpoznali możliwość oszczędności, wynikającą z korzystania z zielonych godzin, natomiast **znaczna większość osób przyznała, że w obecnym systemie pracy jest dla nich nierealne dostosowanie się do nich**. Musieliby w czasie pracy wykonywać obowiązki domowe, co nie jest możliwe, ponieważ nie są w nim obecni.

„Zawsze pracujemy na pierwsze zmiany i nie byłoby nawet jak tego ograniczyć. Po prostu przychodzimy na trzecią, czwartą do domu i tak się używa wieczorami prądu, prawda? Także ciężko by to było nawet zmienić.”

Przykładanie wagi do dostosowania się do zielonych godzin w trakcie wykonywania różnych czynności plasuje się na dwóch zbliżonych poziomach. W przypadku wykonywania wszelkiego typu prac domowych wymagających prądożernych urządzeń średni poziom przykładania wagi wynosi około 6,5–6,8.

Jeżeli chodzi o ładowanie bieżących środków komunikacji, jest on nieco niższy i plasuje się na poziomie 5,6–5,5 (zapewne ze względu na konieczność bieżącego ładowania sprzętu, aby móc z niego korzystać na co dzień o dowolnej godzinie).

Sposoby dostosowania prac domowych do zielonych godzin

Średnio



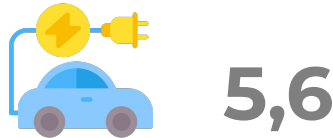
Unika włączania prądożernych AGD poza „zielonymi godzinami”



Używa piekarnika czy kuchenki elektrycznej tylko w „zielonych godzinach”



Stara się planować odkurzanie w czasie "zielonych godzin"



Ładuje samochód elektryczny tylko w „zielonych godzinach”



Ładuję rower elektryczny tylko w „zielonych godzinach”

 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
Unika włączania prądożernych AGD poza „zielonymi godzinami” 7,2	6,2	6,9
Używa piekarnika czy kuchenki elektrycznej tylko w „zielonych godzinach” 7,0	5,6	6,7
Stara się planować odkurzanie w czasie "zielonych godzin" 6,7	5,8	6,8
Ładuje samochód elektryczny tylko w „zielonych godzinach” 5,7	5,2	5,7
Ładuje rower elektryczny tylko w „zielonych godzinach” 5,6	5,0	5,7

Z16: W jaki sposób dostosowuje się Pan/i do "zielonych godzin"? Proszę zaznaczyć na skali od 1 do 10, gdzie 0 to „zupełnie, nie zwracam na to uwagi”, zaś 10 to „zwracam uwagę i zawsze tak postępuję”.

Baza: Osoby dostosowujące się do zielonych godzin , N=272
Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)
Dane w %

Głównym źródłem informacji, z jakiego korzystają respondenci, aby dowiedzieć się, w jakich godzinach można korzystać z zielonej energii, jest samodzielne szacowanie na podstawie prognozy pogody (31%).

Osoby o postawie pozytywnej względem zrównoważonego rozwoju istotnie częściej deklarują, że zdobywają tę wiedzę z komunikatów, reklam, audycji radiowych oraz kampanii reklamowych w internecie.

Wiedza o godzinach w jakich są dostępna zielona energia (zielonych godzinach)



 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
31	32	29
27	21	22
31	16	22
27	17	22
17	17	15
10	11	9
6	8	10

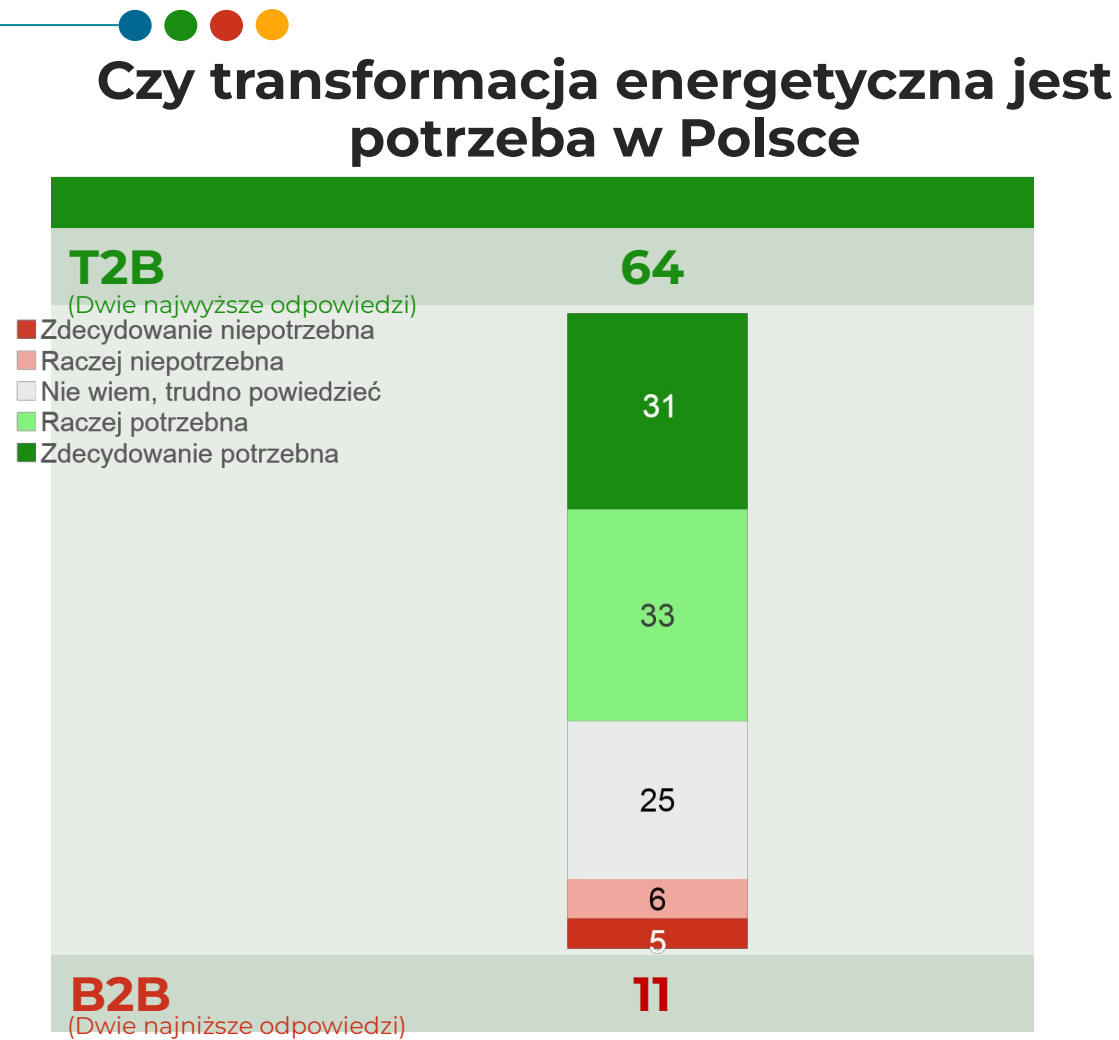
Z17.Skąd czerpie Pan(i) wiedzę o tym, kiedy pojawiają się zielone godziny?
Baza: Osoby wiedzące czym są zielone godziny, N=723
Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)
Dane w %

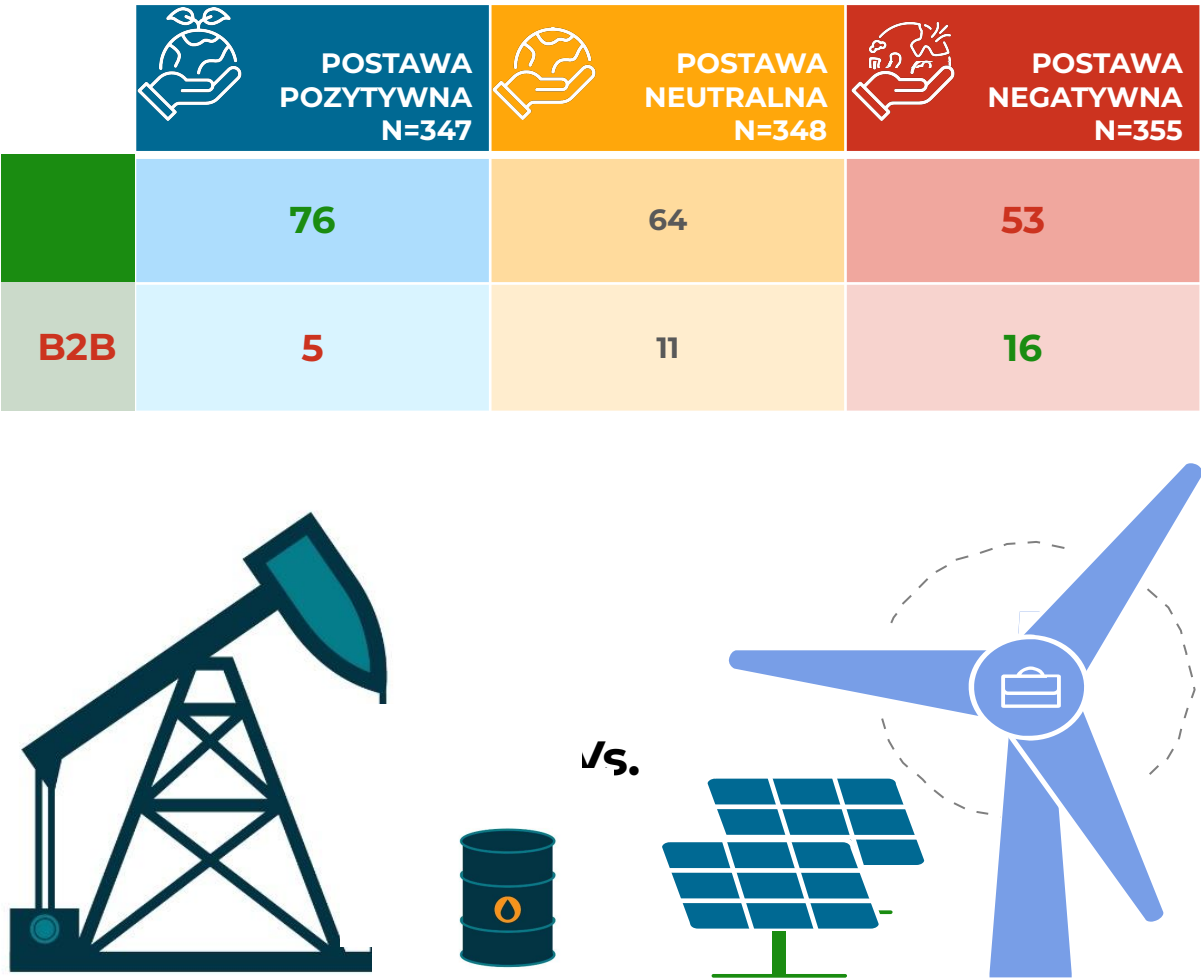


Transformacja energetyczna

Dwie trzecie Polaków uważa, że transformacja energetyczna jest procesem potrzebnym w Polsce (odpowiedzi: zdecydowanie tak i raczej tak). Osoby o postawie pozytywnej względem zrównoważonego rozwoju istotnie częściej niż wszyscy pozostali respondenci są zwolennikami transformacji energetycznej w Polsce. Osoby o postawie negatywnej wyróżniają się w grupie przeciwników transformacji.



Z18. Po zapoznaniu się z definicją i bazując na własnej wiedzy proszę powiedzieć, czy transformacja energetyczna jest potrzebna w Polsce?
Baza: Total, N=1050
Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.



XX Różnice istotne statystycznie w porównaniu do ogółu Polaków (0,95)
Dane w %

Patrząc na postawy Polaków w stosunku do transformacji energetycznej, można zauważyć, że ponad połowa reprezentatywnej grupy Polaków wykazuje postawy sprzyjające wprowadzeniu transformacji energetycznej (między 54% a 66%).

Jej najważniejszymi aspektami dla zwolenników transformacji energetycznej są ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i poprawa stanu zdrowia publicznego (66%) oraz zwiększenie niezależności energetycznej Polski (65%).

Czy transformacja energetyczna jest potrzebna w Polsce – 4 kluczowe



Z19: Która z podejście do transformacji energetycznej jest Panu/i bliższe? Proszę zaznaczyć na skali, w którym miejscu się Pan/i plasuje.

Baza: Total, N=1050

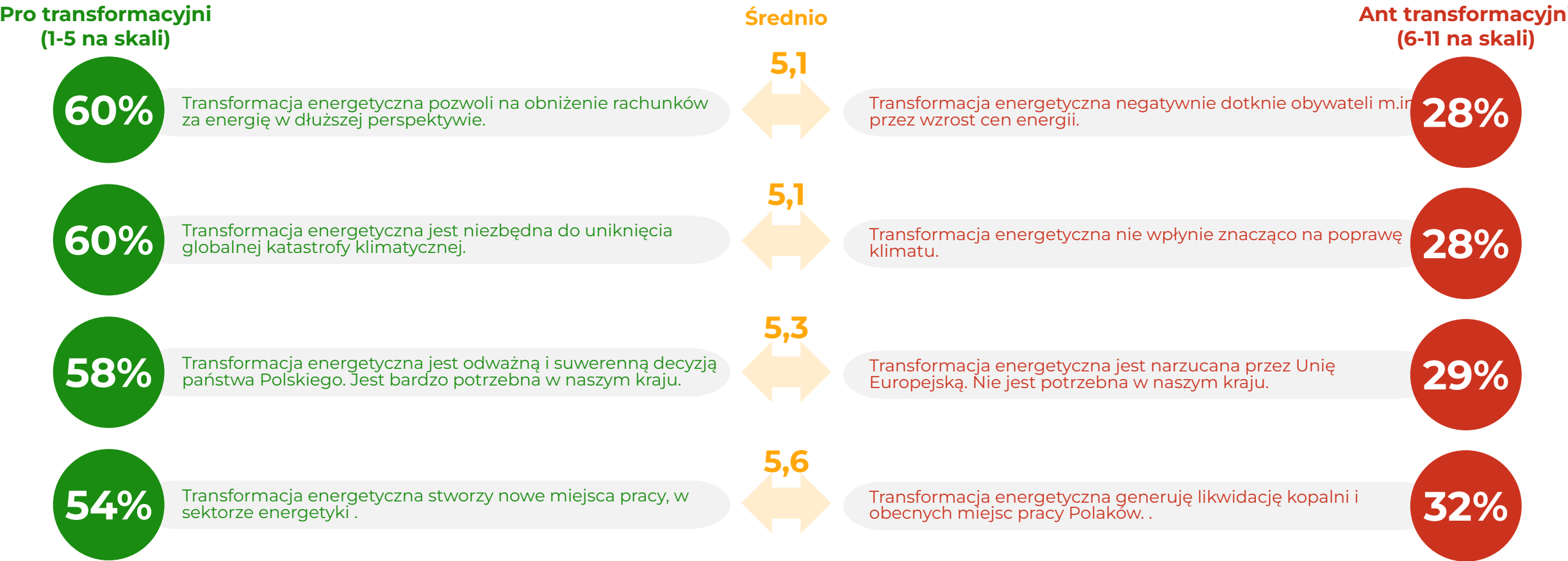
Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

**Im niższa średnia tym bardziej protransformacyjne podejście*

Dane w %

Osoby przeciwnie transformacji zwracają szczególną uwagę na likwidację kopalni i obecnych miejsc pracy Polaków (32%) oraz narzucenie transformacji energetycznej przez Unię Europejską.

Czy transformacja energetyczna jest potrzebna w Polsce – 4 kluczowe



Z19: Która z podejście do transformacji energetycznej jest Panu/i bliższe? Proszę zaznaczyć na skali, w którym miejscu się Pan/i plasuje.

Baza: Total, N=1050

Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

**Im niższa średnia tym bardziej protransformacyjne podejście*

Dane w %

Transformacja energetyczna w Polsce – motywacje i bariery

Obserwacje jakościowe



Rozmówcy z wywiadów jakościowych jednogłośnie stwierdzili, iż transformacja energetyczna ich zdaniem jest **narzucana przez Unię Europejską**. Nie odbierają tego zachowania pozytywnie. Z jednej strony opowiadają się za wprowadzeniem zmian energetycznych, odpuszczeniu węgla, natomiast z drugiej strony **tempo i chaos**, który obecnie panuje przy wszelakich zmianach doprowadzają obywateli do niepewności.

Zdaniem respondentów - próbując dostosowywać się do owych narzuceń UE, rząd wprowadza coraz to kolejne regulacje, które ostatecznie hamują, wstrzymują rozwój, zamiast go napędzać, a jednocześnie, czynią nowoczesne instalacje niedostępnymi dla szerokiego grona obywateli.

ARGUMENTY „ZA” TRANSFORMACJĄ

- ✓ Możliwość oszczędności na rachunkach za energię w dłuższej perspektywie.
- ✓ Poprawa jakości powietrza i mniejsze zanieczyszczenie.
- ✓ Większy komfort życia dzięki nowoczesnym technologiom.
- ✓ Wpływ na otoczenie i środowisko

ARGUMENTY „PRZECIW” TRANSFORMACJI

- ✗ Wysokie koszty inwestycji – nie każdy może sobie pozwolić na OZE.
- ✗ Niestabilność przepisów i ryzyko zmian politycznych.
- ✗ Możliwe uzależnienie Polski od importu technologii.
- ✗ Brak wystarczającej edukacji i wsparcia dla obywateli.

Dodatkowy komentarz o transformacji energetycznej

Obserwacje jakościowe



Rozmówcy postrzegają transformację energetyczną jako proces dwutorowy: z jednej strony szansę na tańszą energię i ekologiczny rozwój, z drugiej – źródło nierówności i niepewności.

Kto zyska na transformacji według rozmówców:

- **Użytkownicy OZE** – „Energia będzie dużo tańsza dla nich”
- **Środowisko** – „Znacznie się poprawi przyroda”
- **Przyszłe pokolenia** – „Nasze dzieci będą żyły w mniej zanieczyszczonym świecie”

VS

Kto straci na transformacji według rozmówców:

- **Gospodarstwa domowe bez dostępu do OZE** – „Dla nich koszt się zwiększy, nie będą mieli środków na zmianę”
- **Zakłady energetyczne** – „Oni stracą, bo wtedy będą musiały te ceny spaść, nie? A oni jako moloch taki duży, którego nie idzie pokonać, to nie do końca się dadzą wrobić w to”

Obecnie jednym z kluczowych problemów jest luka między politycznymi deklaracjami, a codziennym doświadczeniem obywateli. Z tego względu wzbudziła się w nich **obawa przed pustymi obietnicami** związanymi z OZE.

Aby iść dalej z postępowaniem transformacji, potrzebne jest rozwiązanie:



Obywatelom potrzeba mentorów, specjalistów, nie urzędników – „Dużo rzeczy blokuje nas, bo po prostu boimy się. Gdyby ktoś dobrze wytłumaczył, więcej osób by się decydowało.”

Potrzeba zbudowania filarów zaufania – „Potrzeba ludzi bardziej zaufanych, którzy wytłumaczą wszystko i przede wszystkim, którym można zaufać. Od których naprawdę dowiemy się o tym wszystkim i będziemy mieli pewność, że to, co oni nam przekażą, będzie zrealizowane.”

Przyszłość energetyczna w Polsce: Oczekiwania vs. Obawy

Obserwacje jakościowe

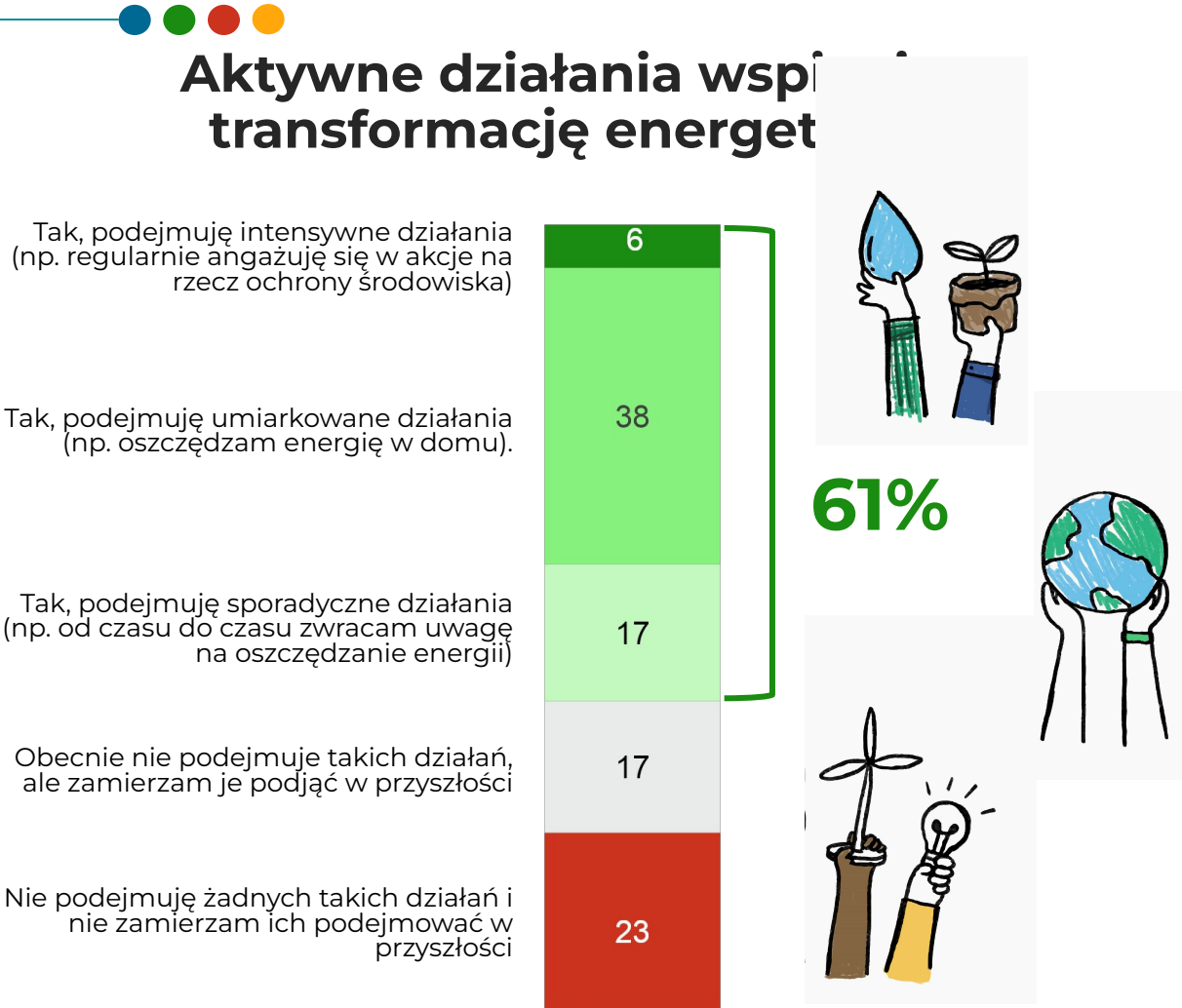


Nie mniej jednak, rozmówcy pozostali **optymistyczni** wobec wizji przyszłości energetycznej. Widzą potencjał Polski oraz rozwój technologiczny, natomiast nie są pewni w jakim stopniu on nastąpi oraz czy będą mu towarzyszyć kolejne chaotyczne działania.

Nadzieje	Lęki
Stabilność prawna i regulacyjna	Skok cen energii w ciągu 2-3 lat
Poprawa jakości życia	Biurokratyczny chaos
Tańsza energia w dłuższej perspektywie	Import technologii zamiast polskich innowacji
Rozwój energetyki jądrowej jako stabilnego źródła energii.	Brak infrastruktury do obsługi masowego przejścia na OZE.

61% Polaków deklaruje, że podejmuje aktywne działania na rzecz transformacji energetycznej. Jednak jedynie 6% tej grupy stanowią osoby podejmujące intensywne działania, obejmujące angażowanie się w akcje ochrony środowiska czy inwestowanie w odnawialne źródła energii. Kluczową część tej grupy stanowią osoby, które podejmują umiarkowane działania (38%), czyli proste nawyki możliwe do stosowania w codziennym życiu, jak oszczędzanie energii w domu, konsekwentne segregowanie odpadów czy korzystanie z transportu publicznego.

Osoby o postawie pozytywnej względem zrównoważonego rozwoju istotnie częściej, na tle całej grupy, są intensywnie i umiarkowanie zaangażowane w transformację energetyczną w Polsce. Osoby o postawie negatywnej wyróżniają się w grupie tych, którzy nie podejmują żadnych działań.



 POSTAWA POZYTYWNA N=347	 POSTAWA NEUTRALNA N=348	 POSTAWA NEGATYWNA N=355
8	4	5
55	36	23
12	20	20
13	18	19
12	22	33

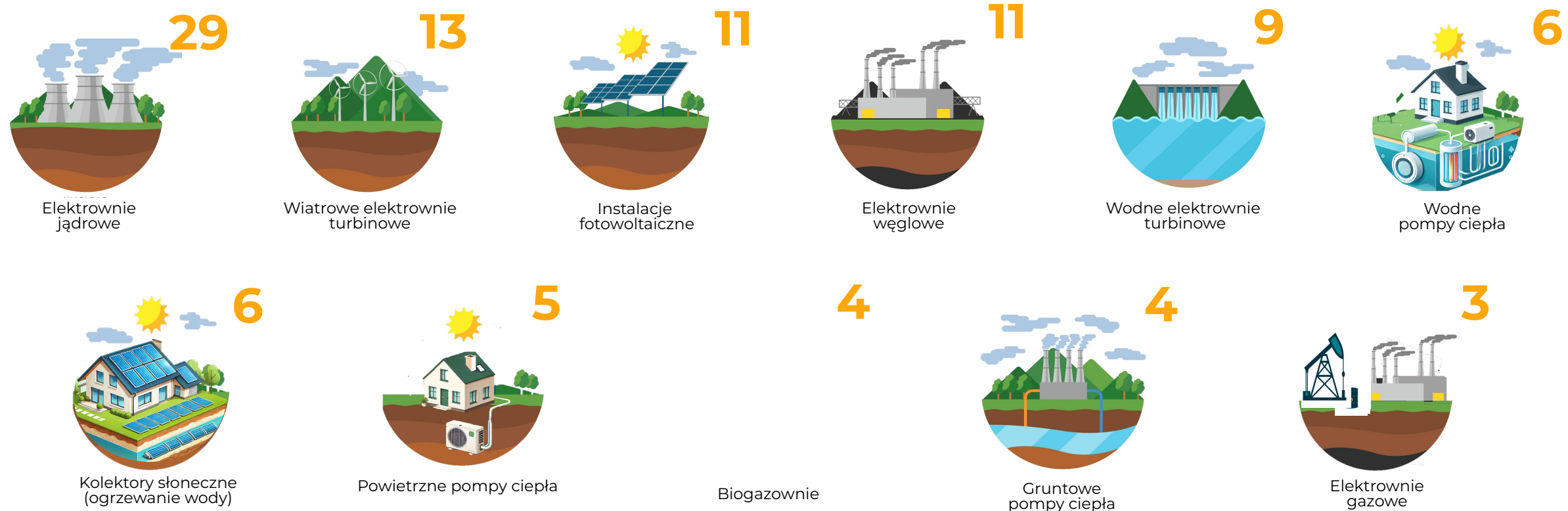
Z20.Czy podejmuje Pan/i jakieś aktywne działania na rzecz wspierania transformacji energetycznej?
Baza: Total, N=1050

Zadaniem badanych polska gospodarka przede wszystkim powinna się opierać na elektrowniach jądrowych (29% zadeklarowało je na 1. miejscu). Na kolejnych miejscach plasują się wiatrowe elektrownie turbinowe, jednak odsetek osób, które wskazywały je na 1. miejscu, był znacznie niższy (13%).



Ranking najlepszych źródeł energii dla polskiej gospodarki

Ranking



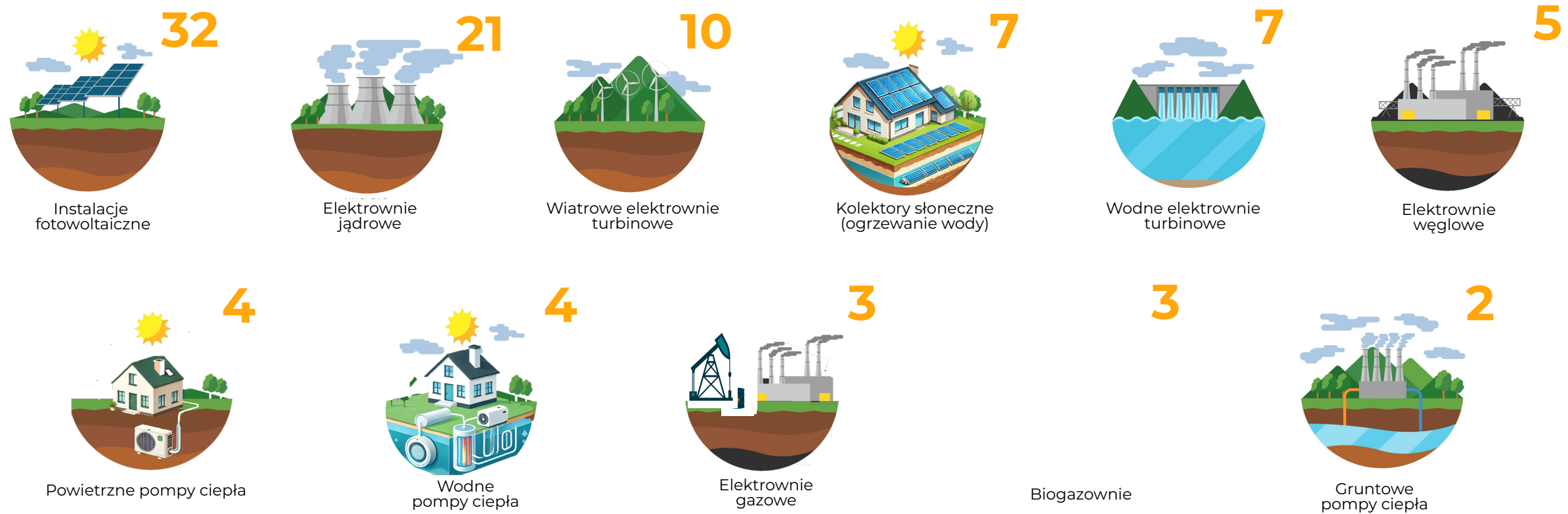
Z22.Na jakich źródłach energii Pana/i zdaniem powinna się opierać polska gospodarka ? Proszę ustawić od najważniejszego (powinno stanowić podstawę w produkcji energii) do najmniej ważnego (jest najmniej istotne w kontekście wytwarzania energii)

Baza: Total, N=1050

W odniesieniu do źródeł energii elektrycznej, które zdaniem reprezentatywnej grupy Polaków generują najniższe rachunki za prąd, szczególnie wyróżniają się 2 źródła poboru energii. Pierwsze miejsce przypada instalacjom fotowoltaicznym (29% zadeklarowało je na 1. miejscu), zaś na drugim plasują się elektrownie jądrowe (21% zadeklarowało je na 1. miejscu).

Ranking źródeł energii generujących najniższe rachunki dla konsumenta

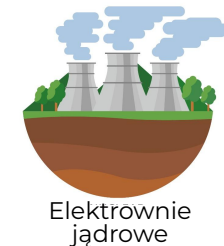
Ranking



Z23. Która z metod pozyskiwania energii Pana/i zdaniem generuje najniższe rachunki za prąd/ ciepło dla konsumenta? Proszę uszeregować sposoby pozyskiwania energii od generującego najniższe rachunki do generującego najwyższe z nich.
Baza: Total, N=1050

Energia jądrowa – dalej sieje strach i niepewność

Obserwacje jakościowe



- **Energia jądrowa** – Rozmówcy wyrażali skrajnie mieszane odczucia wobec energii jądrowej, uznając ją za technologię budzącą zarówno nadzieje, jak i głęboki niepokój. Ich wątpliwości skupiały się na trzech głównych obszarach:



Odpady radioaktywne – Uczestnicy podkreślali obawy przed długoterminowym składowaniem odpadów, postrzegając je jako „niekontrolowane ryzyko” dla przyszłych pokoleń. Zwracano uwagę na brak przejrzystych informacji o metodach utylizacji oraz lęk przed błędami w zarządzaniu tymi materiałami, nawet w dalekiej przyszłości.



Czarnobyl – Trauma po katastrofie w Czarnobylu wciąż wpływa na postrzeganie energetyki jądrowej, szczególnie wśród starszego pokolenia. Rozmówcy obawiali się powtórzenia scenariusza awarii, kwestionując bezpieczeństwo. Twierdzili, że gdyby zostali zapytani o budowę elektrowni jądrowej niedaleko miejsca zamieszkania, byłoby temu przeciwni.



Brak wiedzy – Wielu uczestników przyznało, że czuje się zagubionych w dyskusji o atomie, co podszyte było frustracją wobec braku rzetelnych, sprawdzonych informacji. Podkreślano, że brak edukacji na temat działania elektrowni jądrowych utrudnia obywatelom wyrobienie sobie pozytywnego zdania o tym źródle – „Nie do końca wiemy jak ten atom działa, nie czuję się z tym dobrze”.

- **Napięcie między potencjałem a sceptycyzmem** – Nieliczni dostrzegali korzyści energii jądrowej, takie jak wydajność czy redukcja emisji CO₂, ale warunkowali jej akceptację inwestycjami w odpowiednią edukację.

Jak edukować o OZE/ energetyce i ekologii 1/2



To, co mogłoby uspokoić obawy obywateli to **wystandaryzowana, konkretna edukacja o energetyce, OZE** oraz temacie **zrównoważonego rozwoju**. Obecnie zdecydowanie brak jest zaufanych źródeł, informacji opartych na konkretnych przykładach, a także wystandaryzowanej oraz zachęcającej formy przekazu edukacyjnego.

W jaki sposób edukować:



- **Spotkania z ekspertami/ użytkownikami w gminach** – respondenci przyznali, że potrzebują żywych, konkretnych przykładów wykorzystywania OZE oraz pokazania jakie korzyści z nich płyną. Wspomnieli, że podawanie przykładów na instalacjach zagranicznych oraz przyprowadzenie „zwykłych obywateli”, którzy są użytkownikami OZE, tak aby opowiedzieli o transformacji swojego gospodarstwa, mogłoby być skuteczne i zachęcające dla nich.



- **Kampanie społeczne w mediach, internecie, telewizji, radiu oraz na mieście** – aby dotrzeć do jak największej ilości obywateli, respondenci zalecają zastosowanie szerokiej ilości kanałów, z których korzystają wszyscy.

Jak edukować o OZE/ energetyce i ekologii 2/2



W jaki sposób edukować:



- **Proste, konkretne informacje** – tak, aby obywatele korzystający z materiałów informacyjnych dowiadywali się wystarczająco informacji, bądź byli na tyle zainteresowani tematem, aby dowiedzieć się więcej. W motywowaniu do dalszej eksploracji ważne jest, aby nie „przebodźcować” obywatela lub aby nie zniechęcać go naukowymi definicjami i pojęciami.
 - Niektórzy wspomnieli również o **chęci dostępu do badań wykazujących skuteczność OZE** oraz instalacji z nimi związanymi. Ważne jednak, aby takie badania były przełożony na język powszechny, obywatelski oraz dostępne były w skróconych, kompaktowych formach.



- **Dostęp do infolinii dla osób potrzebujących wsparcia** – ta forma może zostać zastosowana tylko wtedy, kiedy najpierw inna forma edukacji zachęci do eksploracji tematu lub wzbudzi pytania związane z OZE. Na infolinii respondenci chcieliby się dowiedzieć więcej o technicznych założeniach instalacji OZE oraz **o jej przybliżonej cenie** – ważne, aby ta informacja była dostępna przez telefon. Zdają sobie sprawę, że dla każdego gospodarstwa cena może się różnić, natomiast przyznali, że czują się zniechęceni, kiedy umawiając się na spotkanie wyceniające OZE w swoim domu, dostają cenę, na którą nie byli wcześniej przygotowani.

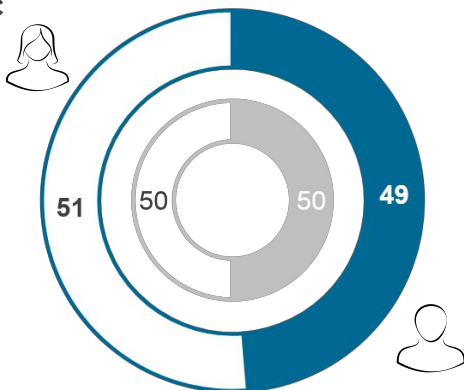


Załączniki

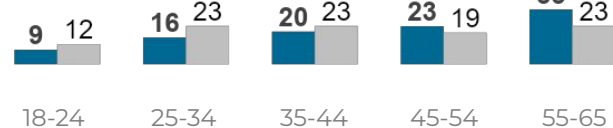
DEMOGRAFIA – POSTAWA POZYTYWNA VS POPULACJA



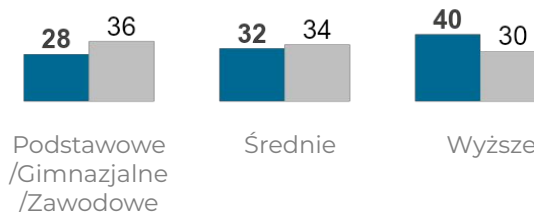
Płeć



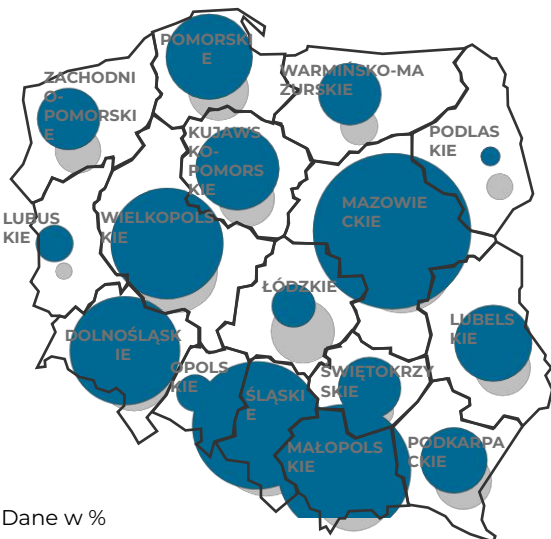
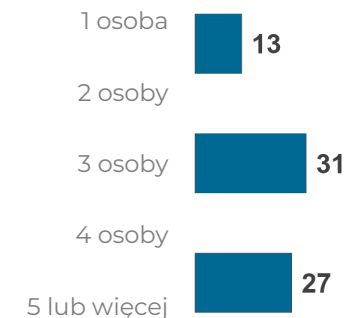
Wiek



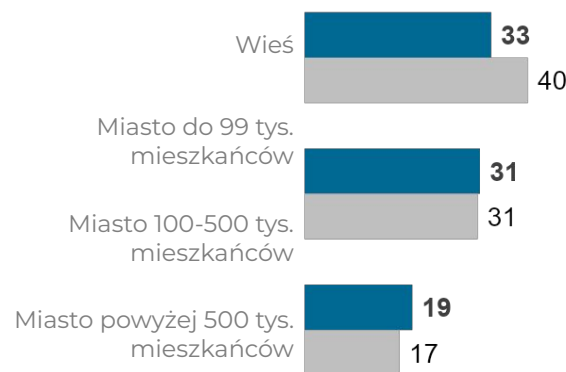
Wykształcenie



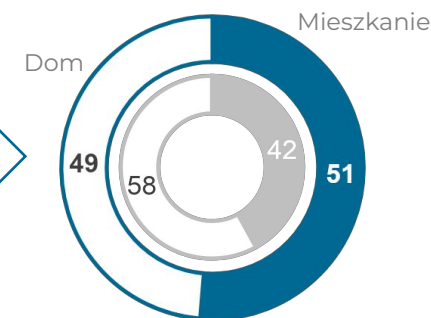
Liczba osób w GD



Wielkość miejscowości



Rodzaj gospodarstwa



Dane w %

Baza: Total, N=1050

Baza N= 1000 pozwala na wnioskowanie na poziomie populacyjnym Polaków

Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

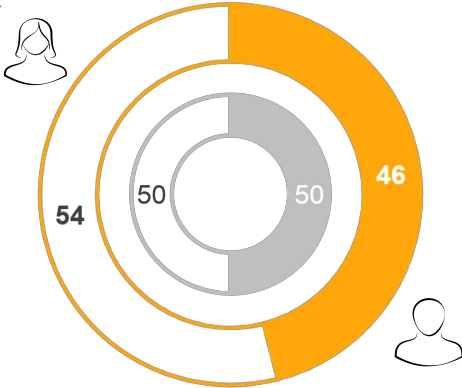
■ Rozkład demograficzny respondentów w badaniu

■ Rozkład demograficzny w populacji Polskiej

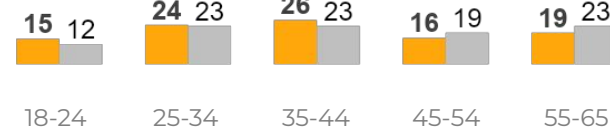
DEMOGRAFIA – POSTAWA NEUTRALNA VS POPULACJA



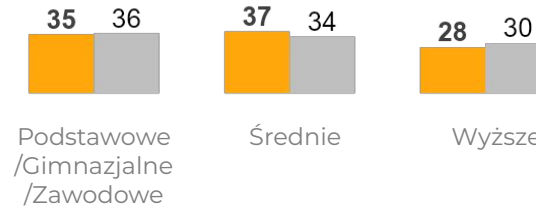
Płeć



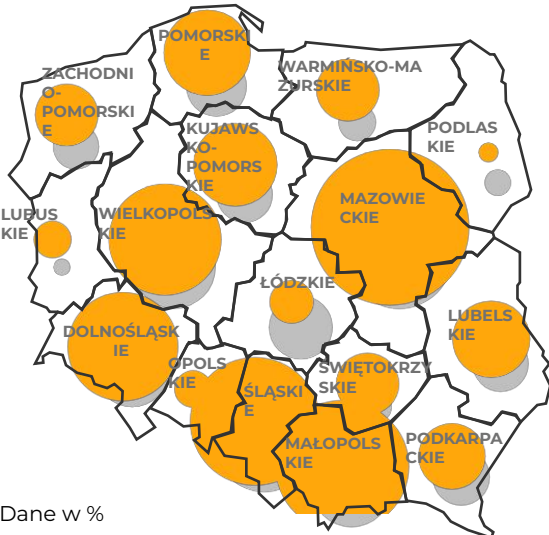
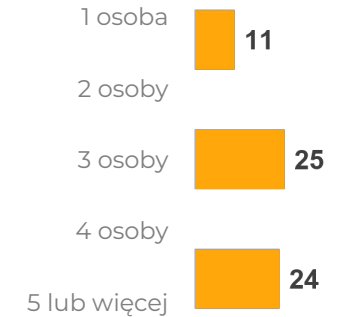
Wiek



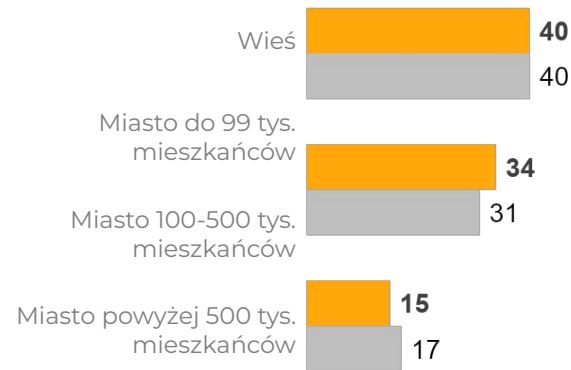
Wykształcenie



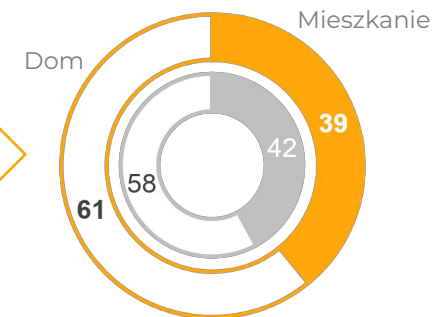
Liczba osób w GD



Wielkość miejscowości



Rodzaj gospodarstwa



Dane w %

Baza: Total, N=1050

Baza N= 1000 pozwala na wnioskowanie na poziomie populacyjnym Polaków

Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

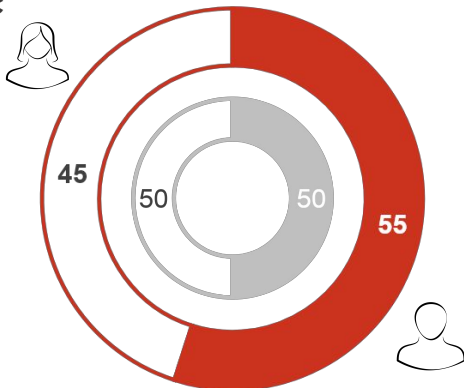
■ Rozkład demograficzny respondentów w badaniu

■ Rozkład demograficzny w populacji Polskiej

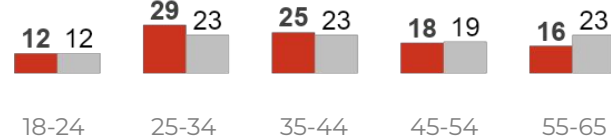
DEMOGRAFIA – POSTAWA NEGATYWNA VS POPULACJA



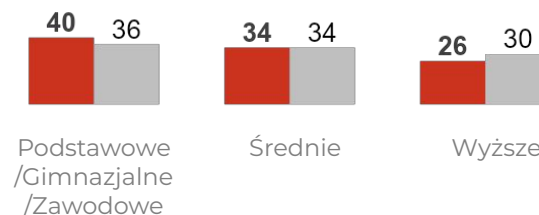
Płeć



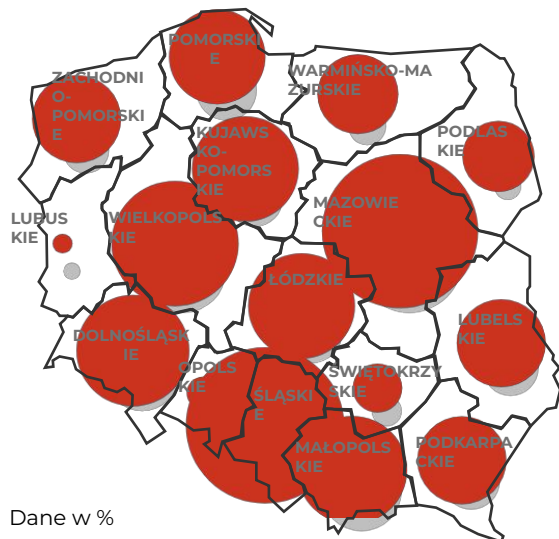
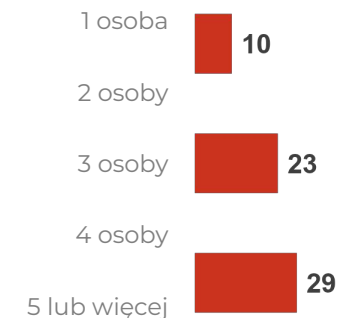
Wiek



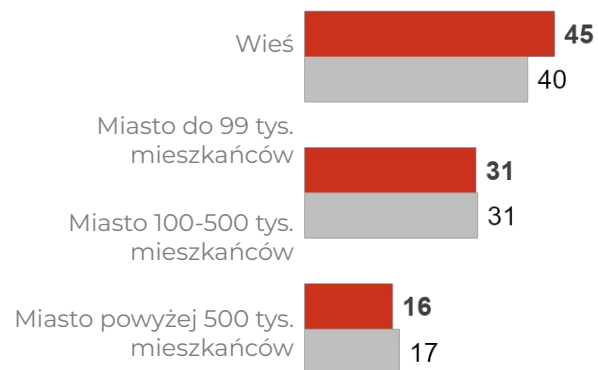
Wykształcenie



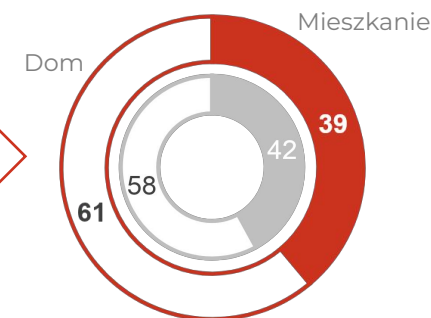
Liczba osób w GD



Wielkość miejscowości



Rodzaj gospodarstwa



Dane w %

Baza: Total, N=1050

Baza N= 1000 pozwala na wnioskowanie na poziomie populacyjnym Polaków

Transformacja energetyczna w oczach Polek i Polaków, Raport 2025.

■ Rozkład demograficzny respondentów w badaniu

■ Rozkład demograficzny w populacji Polskiej